

Uprava: Ljubljana, Knafljeva
ulica 8 - telefon št. 6122, 6123,
6124, 6125, 6126
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Celen-
burgova ul. 6 - Tel. 3392, 3492
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190
Računi pri post. črt. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.442, Praga čisto 78.180,
Wien št. 106.241

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za tuzemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 8, telefon
6122, 6123, 6124, 6125, 6126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

General Ludendorff

Z imenom večeraj umrlega generala Ludendorffa je bil pred dvajsetimi leti zvezan sloves nepremagljivega taktika in stratega, odličnega vojnega strokovnjaka, ki je prusko šolo prignal do vrhunca ter pokazal vse prednosti nemške vojaške umetnosti. Ime Ludendorff je bilo prva štiri leta svetovne vojne deležno doma vsesplošnega priznanja, je vzbujalo strah pri nasprotnikih, občudovanje pri ljubiteljih vojne umetnosti in se je spravljalo v zvezo z vsakim velikim uspehom nemškega orožja. Sprito tega je često blede laza drugih nemških vojskovodij, kakor da so samo spretni izvrševalci genialnih Ludendorffovih načrtov in zamisli.

Od tistih dob se je marsikaj že pojasnilo, marsikaj dobilo svojo pravilnejšo oceno in tudi strateška slava pravkar umrlega generala je bila podvržena objektivnejši presoji. Kljub temu pa ostane Ludendorffu neokrnjena slava sijajnega organizatorja ogromnih nemških naporov v drugi polovici velike vojne. Da je bil Erik Ludendorff postal iz povprečnega pruskega častnika osebnost, ki je s svojo težko roko skoro zaobrnila kolo razvoja v nemški pravci, je pripisati ne samo njegovi sposobnosti, pridnosti in vztrajnosti, marveč tudi izredni sreči. Ko je ta zapustila njegov prapor, je Ludendorff padel tem globlje, čim višje se je bil pred povzpeli, in vse njegovo kasnejše dejanje in nehanje ima občuten priokus zagrenjenosti in izgubljenega ravnotežja.

Rodil se je Ludendorff leta 1865. v Prusznici pri Zwiernu in danesnjem poljskem vojvodstvu Poznańskem. Kot sinu pruskega graščaka in velenoselnika mu je bila določena vojaška kariera, v kateri je prav lepo napredoval, kajti njegovi predpostavljani so opazili njegovo nesporno strateško nadarjenost. Usodnega leta 1914. je bil že generalni major in poveljnik brigade v Strasburgu. Takoj v prvih letih se mu je nasmešnila sreča, ko je pred Liège padel poveljujoči general nemških čet, kakor je Ludendorff na lastno pobudo prevzel poveljstvo in zavzel silno belgijsko mejno trdnjavo. Ta smeli podvig so mu visoko šteli in z njim se je bliskoma povzpeli iz trupe ostalih generalov. Še isti mesec je bil kot šef Hindenburgovega štaba udeležen na pomembni nemški zmagi nad Rusi pri Tannenbergu, kar je njegov sloves le še utrdilo.

Ludendorffova roka se je osobito čutila, ko je Hindenburg prevzel za Falkenhaynom mesto šefa generalnega štaba in je Ludendorff postal njegov prvi pomočnik. Učinkovita obramba l. 1916 in uspehi 1917. so po večini njegovo delo, kajti Ludendorff je znal po vseh udarcih vedno znova reorganizirati nemško vojsko, da je lahko praktično izrabila svojo veliko prednost enotne notranje napadalne in obrambne linije. V začetku l. 1918 pa je bolj in bolj postajalo jasno, da je Nemčija že izčrpana. Še enkrat se je Ludendorff pokazal drznega računarja in obenem hazarderja, ko je po popolnem pomolu Rusije osredotočil vse nemške sile na zapadnem bojišču, hotel z zadnjim obupnim poskusom doseči zmago nemškega orožja. Ni se mu posrečilo. Z nemškim porazom je zatonila zvezda Ludendorffova za vedno. Cesar je moral Ludendorffa odstaviti še pred prevratom, da ustreže neveljavnim političnim, nad katerimi je došel ležala težka roka generalova. Srd proti njemu je dosegel tako mero, da po prevratu republikanska vlada ni hotela prevzeti jamstva za njegovo življenje. Zato je odpotoval na Švedsko, kjer je čakal do srede leta 1919. da se je prvi naval mrznje nekoliko unesel in pomiril, nakar se je vrnil v domovino in se naselil v Monakovem.

Z naselitvijo v prestolnici Bavarske se začenja druga, ne posebno slavna in uspešna življenjska doba nekdanjega velikega in mogočnega generala. Najprej se je moral zagovarjati pred parlamentarnim odborom zaradi očitkov, da je namerno podaljševal vojno in onemogočal zaključek pravočasne ugodnega miru. Kasneje so mu očitali, da je bil v zvezi z znanim Kappovim državnim udarom. Nato se je pridružil Hitlerju in je aktivno sodeloval v njegovi borbi. Ni pa si znal priboriti nazaj nekdanje priljubljenosti in ko so ga Hitlerjevi l. 1925. kandidirali za državnega predsednika, je temeljito propadel. To mu je omajalo tudi ugled v stranki in užaljen in razočaran se je umaknil.

Okoli slavnega vojskovodje sta zakraljevali praznina in tišina. V tej osamljenosti se je Ludendorff zatekel v mistiko. Najprej je napovedal boj proti zločinu in se moral često zagovarjati zaradi izpadov v svojem listu »Volkswarte«. Kasneje pa se je oklenil verske sekte »nemških vernikov«, katere ustanoviteljica je bila njegova druga žena zdravnica dr. Matilda von Kemnitzova. Zakonca sta izdelala program, moralno in liturgično nove nemške vere, obnovila romantični Wotanov kult in pridobila za uvedbo poganstva res nekoliko pristašev. Vmes je general do-

JAPONCI PRIPRAVLJAJO SUNEK PROTI KANTONU

Letalski napad Japoncev na kantonska predmestja in železniško progo, ki vodi v Hankov

Kanton, 20. dec. o. Večera popoldne je več japonskih bombnikov napadlo nekatera kantonska predmestja. Letalo so pričela nad mesto preko francoske koncesije, zaradi česar so jih francoske protiletalske baterije pričele obstreljevati. Bombniki so spustili nekaj bomb tudi na ozemlje koncesije, k sredi pa niso povzročile večje škode. Zato smatrajo, da ta incident ne bo imel na daljnjih posledice. Japonci bombardirali tudi železniško progo, ki vodi iz Kantona proti Hankovu. Med prebivalstvom je zaradi tega naradala zavladala huda panika, ker so se razširile vesti, da je pričakovati nadaljnjih in še večjih letalskih napadov, katerim namenjujejo Japonci pripraviti splošno ofenzivo proti Kantonu.

Inozemci so pozvali konzuli na se takoj pripravijo za umik iz Kantona v Hongkong. Zahtevali so, naj se javijo pri njih da jih bodo v Hongkongu v primeru potrebe lahko razmetili po parnikih ki so v tamo, snji lukij že opravljeni, da prevzamejo bežence. Ta navodila so v zvezi z obrambnimi ukrepi proti japonski ofenzivi, ki se pričakuje proti Kantonu.

Hongkonški listi poročajo, da so se japonske vojne ladje ustavile v zalivu Baou, vzhodno od Hongkonga. Zaliu je sicer dobro utrjen, vendar vse kaže, da bodo Japonci skušali za vsako ceno izkrcati v njem svojo vojsko, ki prihaja s Formoze na jug. Z večjim številom transportnih ladij, Japonci namenjujejo iz tega zaliva prodreti prot. Kan. tonu.

Japonsko-angleški incident v Hongkongu

Tokio, 20. dec. o. V Hongkongu se je večera popoldne pripetil resen incident. Večja skupina Kitajcev, med njimi tudi nekaj kitajskih redarjev, je napadla japonskega majorja Suzukija, ki je bil lažje ranjen. V smislu dogovora med japonskimi in angleškimi vojaškimi oblastmi je major Suzuki sodeloval v posebni japonski delegaciji, ki je z nekaterimi britanskimi častniki malo prej pregledala mejo med angleško hongkonško kolonijo in Kitajsko.

Japonci tisk, ki je davi objavil obširna poročila o tem incidentu, pravi, da so ga Kitajci nalašč izzvali. Japonci generalni konzul v Hongkongu je takoj protestiral pri angleških oblastih zaradi tega dogodka. Skliceval se je tudi na priče, ki so haje videle, kakor so pri napadu na japonskega oficirja neposredno sodelovali tudi nekateri kitajski policijski stražniki.

V svojih komentarjih poudarjajo listi, da so se zaradi tega incidenta odnosi med Veliko Britanijo in Japonsko močno poslabšali in da bo morala japonska vlada vsakekor zahtevati zadoščenje od Velike Britanije. V južni Kitajski, zlasti v Kantonu, bolj vedno narašča nerazpoloženje prebivalstva proti Japoncem. Po mnenju japonskih listov je tega delno kriva tudi Velika Britanija, ki podpira Kitajce v borbi proti Japoncem. Centralna kitajska vlada in Kuomintang bi že davno kapitulirala, če se ne bi zanašala na angleško pomoč.

Ruska letala v Kantonu

Sanghaj, 20. dec. o. Kakor poročajo iz Kantona, je prišlo tja 40 ruskih letal, ki so se iz Japana krožila nad mestom, da bi preprečila elehni nov napad japonskega letalstva na Kanton in okolice.

Važna seja angleške vlade

London, 20. dec. d. V vladnih krogih razpravljajo neprestano o namenu Japoncev, da razširijo svojo blokada tudi na Kanton in Hankov. Min. predsednik Chamberlain je sklical vlado za sredo k izredni seji. Kakor zatrjujejo, bodo na tej seji določili besedilo vladne izjave, ki se bo bavila z japonsko-angleškim incidentom v zadnjem času in ki bo morda objavljena že v četrtek.

Ojačenje angleške mornarice na Daljnem vzhodu

London, 20. dec. o. Vprašanje ojačenja angleških oboroženih sil na Daljnem vzhodu

polnil svoje na Švedskem napisane vojne, izdal knjigo »Svetovna vojna pred durmi«, ki je v par tednih šla v stotisočih izvodov med ljudi, in s svojo ženo še napisal knjigo »Ob svetem vrelcu nemške sile«, ki je postala koran privržencev njune cerkve. Kakor je neverjetno, je tudi to delo našlo več stotisoč odjemalcev.

Vse to ga je popolnoma odtujilo tudi Hitlerju in njegovi okolici. Poskusi za spravo so dolga leta ostali brezuspešni in po Hindenburgovi smrti je bil namesto Ludendorffa postavljen na oltar nemškega herojstva maršal Mackensen. Šele za generalovo sedemdesetletnico 4. aprila 1935. je kancelar Hitler ukazal izvesti zastave na državnih poslopih, v posebni slavnostni izjavi pa je naglasil »hvaležnost nemškega naroda za zaslug generala Ludendorffa«. O priliki osebnega sestanka med generalom in kancelarjem letošnjo pomlad je prišlo naposled do popolnega pomirjenja in v zvezi z njim tudi do uradnega priznanja Ludendorffove »nemške cerkve«.

Kot poglavar cerkve, rehabilitiran kot strateg in spravljen s stranko kljukastega križa, se je general večeraj pojavil s tega sveta. Zgodovina se bo morala šele odločiti, v katerem svojstvu ga bo beležila v svojih analih.

je zbudilo v Franciji precejšnjo pozornost. Vrhovni poveljnik francoske in angleške vojne mornarice sta se v zadnjih dneh zgodila o novem razporedu vojnih mornaric na Sredozemskem morju. Francija bo prevzela kontrolo nad pomorskimi zvezami v vzhodnem Angliji na vzhodnem delu tega morja. Ker je bilo aktenjeno, da krene po, sebnah eskadra angleške vojne mornarice na Daljni vzhod bo morala Francija znatno ojačiti svoje pomorske sile na Sredozemskem morju.

London, 20. dec. g. Potrjujejo, da razmišlja vlada o odposlatvi novih pomorskih sil na Daljni vzhod. Prvi načrt admiralitete določa odposlajanje vsega sredozemskega brodograja v vzhodno Azijo. Drugi načrt pa uetanolvitev pacifiškega brodograja brez bistvene oslavitve brodov v domovini. Pacifiško brodogradje bi se stavilo iz raznih delov brodograja, ki je v domovini in bi imelo kot oporišče Singapur. Omenjajo 14 vojnih ladij z vojno ladjo »Hood« na čelu, ki ima 42.000 ton in je največja vojna ladja na svetu. Oba načrta sta sestavljena na podlagi mnenja, da je odposlajanje močnega brodograja v vzhodno Azijo potrebna za varnost angleškega imperija. V angleških vladnih krogih pa so neccj izjavljali, da ni nobenih skrbi glede Hongkonga.

Negotova usoda angleške križarke

Hankov, 20. dec. AA. Angleška križarka »Castown« je prekinila vožnjo v Sanghaj, ker so Japonci prepovedali plovbo po dolnjem toku reke Jangce. Križarka, ki je odplula iz Vuhaja, je sedaj popolnoma osamljena med Hankovom in Sanghajem.

Opravičevanje japonskega poslanika po radiu

Washington, 20. dec. o. Japonski poslanik Salto je imel sredi po več ameriških radijskih postajah daljši govor, v katerem je skušal na originalen način v imenu svoje vlade opravičiti potopitev ameriške topničarke »Panay« na Jangceju. Predvsem je naglašal, da so Japonci pri Hsienju v tedanji splošni zmedbi pomotoma obstreljevali ameriško vojno ladjo. Poudaril je, da incident obžaluje ne le japonska vlada, nego tudi ves japonski narod. Slovesno je zagotovil, da bodo vsi oficirji o katerih bodo oblasti ugotovile, da so odgovorni za ta incident, kaznovani, degradirani in odpuščeni iz vojaške službe. Poleg tega je japonska vlada že odredila dalekosežne ukrepe, da bodo v bodoče tujci in njihovi interesi v kitajskih pokrajinah, kolikor jih je sedaj pod oblastjo Japoncev, dočela zaščiteni.

Sanghaj, 20. dec. AA. General Harada, japonski vojaški ataše na Kitajskem, je kategorično izjavil, da je neresnična vest, po kateri so japonske stražne ladje obstreljevale s strojnimi mornarje topničarke »Panay« ko so reševali njeno posadko.

Čangkajšek odklonil predlog za premirje

Sanghaj, 20. dec. o. Vrhovni poveljnik japonske vojske v Nankingu, general Macui je poslal maršalu Čangkajšku predlog za kratko premirje, v katerim naj bi se kitajski narod prepričal, da je sleherni njegov aadilni odpor proti Japoncem nesmiseln. Ta predlog smatrajo kot priznanje, da so japonski vojaši zaradi napreslanih borb v zadnjih 4 mesecih precej utrujeni in da bi jim rad vrnil »sel tudi glede na zastopajočo zimo Maršal Čangkajšek je ponudbo odklonil, češ, da hoče japonski poveljnik pridobiti le čal za reorganizacijo svoje vojske, nakar bi nadaljeval ovsalvanje kitajskih dežel.

Proti Hankovu in Hangčavu

Sanghaj, 20. dec. o. Borbe na nankinski fronti se nadaljujejo. Japonska vojska orodja polagoma proti Hankovu v smeri od Vuhaja. Njeni spredujti oddelki so se mestu približali že na 50 km. Med prebivalstvom Hankova je zato nastalo veliko vznemirjenja in so prvi begunci že pričeli zapuščati mesto ter bežati proti zapadu in severu. Diplomatske oblasti Velike Britanije, Zedinjenih držav in Francije so v Tokiju že posedevala, da bi se v Hankovu ustanovil poseben varnostni pas, v katerega bi se lahko med boji zatekli vsi tujci, ki jih je v Hankovu več sto. Veliki oddelki japonske vojske so večeraj pričeli protirati tudi proti Hangčovu, jagozapadno od Sanghaja, in so njihove sprednje čete le še 32 km oddaljene od te luke. Mednarodni opazovalci v Sanghajju zapovedujejo, da bo Hangčov padel še ta teden, čenrav so se Kitajci tudi tam pripravili za obrambo.

General Doihara padel?

Sanghaj, 20. dec. d. Iz Tjenzina poročajo, da je padel v bojih ob železnici Peking-Hankov japonski general Doihara. Vest o njegovi smrti je zbudila tem večjo pozornost, ker je bilo znano, da ni bil poveljnik čet, temveč šef japonske tajne službe. Zato ni izključeno, da je oficielna vest o njegovi smrti izmišljena in da se general Doihara nahaja nekje v posebno kočljivi misli.

Kitajski izzeredi v Cingtavu in Kiavčavu

Sanghaj, 20. dec. o. Na področju Cingtava in Kiavčava, ki ju je po svetovni vojni prevzela Japonska od Nemčije, je v zadnjem času močno naraščalo proti japonsko gibanje in so večeraj nastali v obeh mestih hudi in-

cidenti. Velike množice kitajskih demonstrantov, so v Cingtavu večeraj popoldne razstrelile nekaj japonskih žitnih silosov in požgale več velikih japonskih tekstilnih tovarn. Kitajci so posamezne objekte polili s petrolejem, nato pa jih zažgali, tako da so bili v trenutku vsi v plamenih. Iz njih ni bilo mogoče rešiti niti najmanjšega stroja ali kakega drugega predmeta. Škoda je zato tem večja iz jo cenijo na okrog 300 milijonov janov. Požar se je zaradi močnega severozadnega vetra naglo razširil na vse industrijske objekte in kmalu tudi na delavške stanovanjske hiše. V Cingtavu imajo sedaj 14 velikih požarov, ki jih ne morejo pozastiti in si vsiliki oddelki policija, gasilcev in tudi vojaštva zaman prizadevajo, da bi jih lokalizirali.

Tudi v Kiavčavu so kitajski demonstranti zažgali več ogromnih japonskih industrijskih objektov. Davi je bilo v Kiavčavu 8 predilnic v plamenih. V njih je bilo 46.000 pretilnih

Volitve v Rumuniji

Zaradi slabega vremena in snežnih zametov ni računati z večjo udeležbo

Bukarešta, 20. dec. o. V Rumuniji so bile danes volitve v novo poslansko zbornico. Snežni meteli so močno ovirali volilce pri izpolnjevanju volilnih dolžnosti. Tudi v Bukarešti je danes snežilo. Zato ni mogoče računati z večjo udeležbo pri volitvah. Kljub temu so posamezne večje stranke razvile tudi še danes izredno živahno agitacijo po mestih in na deželi. Skozi vse večje kraje so že davi brzeli tovrstni avtomobili, iz katerih so agitatorji spali volilne letake.

Po podatkih, zbranih na osnovi volilnih seznamov, je nad 3 milijone volilnih upravičencev. Volitev se je udeležilo 64 političnih strank in skupin, ki so kandidirale

4.152 svojih prvkov. Volitve so trajale od 8. do 20. Zaradi zelo oviranega prometa ni pričakovati, da bodo končni rezultati znani pred sredo.

Po vestih iz posameznih pokrajin so se prvaki vseh večjih političnih strank silno vznemirili, ker so nastale pri volitvah neke zlorabe. Poslali so notranjemu ministrstvu več protestnih brzojavk, v katerih mu pripisujejo vso odgovornost za nepravilno stopanje in zlorabe v poslednjih dneh volilne propagande, kakor tudi pri današnjih volitvah. Vodja liberalnih disidentov Julij Bratianu je poslal protestno brzojavko tudi kralju Karlu II.

Španske vladne čete v predmestjih Teruela

Srditi boji od hiše do hiše — Protinapadi Francovih čet krvavo odbiti

Madrid, 20. dec. o. Republikanska ofenziva proti Teruelu traja že 5 dni. Mesto, ki so ga nacionalisti zelo dobro utrdili, sicer še ni padlo, vendar so republikanci že toliko zrahljali nacionalistične postojanke, da se jim je nazadnje posrečilo vdreti v teruelska predmestja, kjer se pravkar razvijajo hude borbe. Po padcu nacionalističnih postojank pri teruelskem pokopališču so republikanci sredi okrog 18. znovali prešli v napad in so njihovi sprednji oddelki prodri v teruelska predmestja, kjer so se vsa noč razvijali boji od hiše do hiše. Davi so nacionalisti skušali s protinapadi republikance vreti nazaj proti pokopališču, kar pa jim kljub velikemu pogumu in žrtvam ni uspelo in so se morali umakniti proti središču mesta. Med tem so se drugi republikanski oddelki približali mestu tudi z vzhodne strani, tako da je sedaj Teruel od treh strani obkrojen.

Položaj oblegane posadke zelo težaven

Saint Jean de Luz, 20. dec. AA. Po poročilih iz nacionalistične Španije je bila teruelska ofenziva ena izmed najbolj urejenih, ki jih je odredilo republikansko poveljstvo. Nacionalisti so bili sprva povsem presenečeni. Napadalcii so vdri v prve postojanke nacionalističnih čet in nato ponovno napadli s tanki. Mesto so obkrožili z zavzetjem okoliških vasi in hribov. Navzlic temu je še vedno med mestom in nacionalističnim zaledjem ohranjena prometna zveza ob železniški progi, ki vodi ob Guadalaviaru. Sedaj se bore v neposredni bližini mesta. Odpor obleganih čet je zelo težaven, ker se mesto nahaja na višini. V ogrožene kraje pošiljajo nacionalisti nove čete. Nacionalistične čete so izvedle protinapade. Zaradi snega in dežja je premikanje topništva precej ovirano. Nacionalisti se branijo z mnogostevilnim avtomatičnim orožjem, tako da so sedanji boji zelo krvavi.

Republikanske čete, ki napadajo Teruel, štejejo okoli 30.000 mož, oskrbljenih z obilnim vojaškim materialom. Nacionalistično poveljstvo pravi, da gre za operacijo, ki jim je namen preprečiti veliki splošni napad, ki ga pripravlja general Franco. Nacionalistično poveljstvo pravi dalje, da se ta cilj ne bo dosegel, ker se bo načrt glavnega štaba nacionalističnih čet izvedel v vseh podrobnostih. Teruel bodo branili izključno samo oddelki, ki so zbrani v tem odseku. Velika nacionalistična ofenziva se bo v kratkem začela. Vojaški krogi mirno opazujejo dogodke okoli Teruela in ne ta-je, da je mesto v silno težavnem položaju, podobnem nekdanjemu položaju Ovieda in Huesce. Teruelska posadka ni velika, toda polkovnik Rev, ki ji poveljuje, je izjavil, da ne bo pristal na nobena pogajanja za predajo mesta. Poveljstvo teruelskega

odeksa ima general Aranda, branilec Ovieda. Vse kaže, da bo jutrišnji dan odločilen za Teruel.

Letalski napad na Barcelono

Barcelona, 20. dec. br. Večera popoldne je nacionalistično letalstvo ponovno bombardiralo Barcelono in več drugih španskih luk ob Sredozemskem morju. Bombe so napravile v barcelonskem kakor tudi v nekaterih mestnih okrajih ogromno škodo. Ubilih je bilo tudi večje število ljudi.

Davi je več letal obstreljevalo tudi Port Bou. Nacionalistična letala so vrgla okoli 20 bomb. Pol ure pozneje je skupina letal vrgla na postajo več bomb velikega kalibra, Človeških žrtev ni bilo, le gmotna škoda je velika. Neko strojno skladišče je popolnoma uničeno, več poslopj pa porušeni. Tudi dva vagona sta popolnoma uničena. V akcijo so stopile protiletalske baterije, toda letala so letela v prevetli višini in se jim je posrečilo ubežati.

Horthy proti republikanski državni obliki

Budimpešta, 20. dec. w. Pri odkritju spominke plošče svojemu nedavno umrlemu bratu, je imel regent Horthy govor, v katerem je dejal med drugim: Kar se tiče vprašanja kralja, smatram za svojo dolžnost ohraniti tradicionalno ustanovo kraljevine. Republikanska državna oblika je za Mađarsko nemogoča.

Francoska vojaška delegacija v Ankari

Ankara, 20. decembra. AA. Razgovori s francosko vojaško delegacijo so bili večeraj končani. Pomočnik načelnika turške generalnega štaba general Asim Bundus je priredil na čast francoski delegaciji obed.

Aretacija najstarejšega šejka v Palestini

Jeruzalem, 20. dec. br. Policijski organi so aretirali v Jeruzalemu najstarejšega arabskega šejka Jasima Bakrija, ker je bil v tesnih zvezah z arabskimi ekstremisti.

Lansbury pojde

tudi k Stalinu

DUNAJ, 20. dec. b. Bivši vodja angleške delavske stranke in zagovornik splošnega pomirjenja, George Lansbury, se je na poti iz Praga v Budimpešto ustavil tudi na Dunaju, kjer je imel danes predavanje. Po predavanju je sprejel zastopnika dunajskega časopisa in jim izjavil, da bo v kratkem odpotoval tudi k Stalinu v Moskvo, ker se želi tudi z ordevim diktatorjem prav tako porazgovoriti o perečih mednarodnih problemih kakor je to pred kratkim storil z Mussolinijem in Hitlerjem.

Rezultati Delbosove poti v nemški luči

Zanimivi komentarji nemškega tiska o Delbosovem krožnem potovanju po vzhodni in jugovzhodni Evropi

Berlin, 20. decembra. b. Nemški listi so do večer, očitno po direktivah od zgoraj, omejili svoja poročila o Delbosovem krožnem potovanju po vzhodni in jugovzhodni Evropi na najnujnejše informacije brez slehernega svojega komentarja. Vsi večji listi so prinašali v glavnem le pariske in druge sode o posameznih etapah Delbosove poti. Ker pa so v Parizu z rezultati Delbosovega potovanja zadovoljni, sili to sedaj nekatere oficijne organe nemškega zunanjega ministrstva, da stopajo iz rezerve in izreka tudi svoje sode. Na prvem mestu je treba omeniti »Nemško diplomatsko politično korespondenco«, ki najprej z razumevanjem piše o zdravljenju, ki sta jih izmenjala na banketu v Pragi Delbos in dr. Krofta, ter celo s pohvalno registrirano besedo češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Hodže, ki je kot glavno nalogo republike označil smirjenje med rasami in narodi srednje Evrope, vendar s svarilom pred »češkoslovaškim šovinizmom« ter z zahtevjo, naj najprej češkoslovaška doprinese svoje žrtve za pomirjenje.

Časopisno prezirje

Zanimivo pa je, da ostali listi tega oficijnega tolmačenja diplomatske politične korespondence ne poznajo, kakor običajno, temveč objavljajo posebne komentarje, ki so precej ostrejši od napol nudnega. V splošnem smatrajo nemški listi za glavni »uspeh« Delbosovega pragaške obiska dolgovni pritisk francoskega zunanjega ministra na češkoslovaško vladno na korist rumske narodne manjšine v ČSR. V tej zvezi se pojavljajo tudi vedno znova vesti o Delbosovem priporočilu Pragi, naj bi se spustila v pogajanja z Berlinom za sklenitev časopisnega premirja kot prve etape k razčiščenju medsebojnih odnosov. Za vzorec naj bi služilo avstrijsko-nemško časopisno premirje, ki se je navzlic nekatere ovirami v splošnem vendarle izkazalo kot najboljšo sredstvo »razkuženja« med Dunajem in Berlinom. Kot prikrit pogoj z nemške strani pa se še sedaj postavlja zahteva po popolnem zatrtju nemškega emigrantskega tiska na češkoslovaškem, ki ga v Berlinu smatrajo za glavnega pokvarjalca oziroma med obema državama.

V vrsti dopisov posebnih poročevalcev nemških listov iz Prage zasluži pozornost članek pragaškega dopisnika »Frankfurter Zeitung«, ki podaja celoten pregled Delbosovih obiskov in razgovorov v vzhodni in jugovzhodni Evropi. Dopisnik piše med drugim:

Barthoujevo in Delbosovo potovanje

Delbosovo potovanje se precej razlikuje od podobnega potovanja pokojnega Barthouja leta 1934, ki je služilo v glavnem »obkroževanju« Nemčije. Od tedaj se je marsikaj spremenilo. V Varšavi se je Delbos sicer še vedno lahko prepračil, da je politiko prijateljstvo s Francijo osnova poljske zunanje politike, da pa Poljska

v sedanjem položaju odločno odklanja vsa tveganja tako zване kolektivne politike. Tudi v Bukarešti in Beogradu ni našel Delbos povoda, da bi dvomil v trdnost rumnsko-francoskega in jugoslovensko-francoskega prijateljstva, toda prepračil se je lahko, da so v sistemu Male antante nastopile nekatere strukturne spremembe v skladu s komunikirano bratislavsko konferenco te zveze. Poskus trdnije povezanosti med tremi državami, ki sestavljajo Malo antanto, kakor je bil še pred nedavnim aktualen, je končno veljavno pogovorn.

Za sporazum, toda brez pritiskov

Najpomembnejši je nedvomno Delbosov uspeh v Pragi. Usmerjenost češkoslovaške zunanje politike in njena tradicionalna navezanost na skupne zaveznike s Francijo ostane še nadalje. Vendar pa je treba ugotoviti, da je pokazala pragaška vlada popolno razumevanje za sporazumevanje v onem širšem okviru, ki ga je nakazalo Halifaxovo potovanje v Nemčijo. Morda so mogli v Pragi celo ugotoviti, da je tudi z njihove strani potreben v ta namen kak doprinos. Vsekakor pa so v Pragi menili, da bi se to moglo zgoditi ne na pritisk od zunaj, temveč le na osnovi lastne odločitve.

Dopisnik navaja nato še znana ugotovitva o verjetnem Delbosovem sporočilu češkoslovaškim državljanom kot sklep londonskih razgovorov med francoskimi in angleškimi državniki in je mnenja, da je Delbos poleg zagotovljene angleške vlade, ki so nedvomno razveselila pragaške državnike, opozoril tudi na češkoslovaško odgovornost za sedanjí položaj. Pri tem navaja dopisnik vprašanje sudetskih Nemcev, ki ga seveda prikazuje v povsem nemški luči. S posebnim zadovoljstvom pa dopisnik ugotavlja, da je dr. Krofta v svoji zdravici sam izrečeno poudaril, da je ČSR sicer zvesta svojim zunanje-političnim načelom, da pa načelo o kolektivni varnosti, ki ga zastopa, sklenitev dvostranskih dogovorov v tem okviru ne bi nasprotovala. Tu pripominja dopisnik: »Ako bi torej v Pragi vzeli dvostranske pogodbe in poštve, bi to nikakor ne pomenilo, da so se odrekli svojem načelu. Stavke zveni zelo optimistično in se zdi, da so tudi v Nemčiji nekateri elementi za pomirjenje s ČSR, dasi za sedaj še z nemškimi pogoji.

Delbos referira

Pariz, 20. dec. AA. Zunanji minister Delbos je večer poročal predsedniku republike in predsedniku vlade o svojem potovanju po srednji in vzhodni Evropi, danes pa je konferiral s predsednikom senata Jannenejem in Herriotom. Sedel se bo tudi z Berengerjem in Misterjem, predsednikom parlamenta in poslanecima odbora za zunanje zadeve, kakor bo še ta teden poročal pred parlamentarnim odborom v četrti in pred senatom v torek. Ponoči je Delbos sprejel britanskega poslanika Philipa.

Smrt Masarykovega in Beneševskega sodelavca

Praga, 20. dec. br. Davi je v Pragi v starosti 57 let umrl šef protokola v zunanem ministertvu Ludvik Striml. Vest o njegovi smrti je zbudila globok vtis po vsej republiki, ker je veljal Striml za enega izmed najstarejših in najpogostejših pomočnikov pokojnega predsednika T. G. Masaryka in sedanjega predsednika dr. Edvarda Beneša, ki je v času, ko sta se borila v inozemstvu za češkoslovaško stvar.

Pokojni Striml je bil po rodu iz Prage. V svojih mladih letih se je posvetil umetnosti in jo je študiral v Pragi, nato v Monakovem in končno v Parizu, kjer si je pridobil velik sloves in vpliv v tamkajšnji umetniški koloniji. Takoj v početku svetovne vojne se je pridružil češkoslovaškemu revolucionarnemu pokretu in se med prvimi prijavil v novo češkoslovaško narodno vojsko, ki jo je ustanovil

Novi zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac proti klerikalizmu

Zagrebški dopisnik »Vremena« g. Branko Stražič obhaja v nedeljski številki svojega lista obširno poročilo o političnem položaju v Zagrebu po podpisu zagrebškega protokola. Poročilo je razumljivo pisano tako, kakor prija smernicam, ki jih zastopa »Vreme« kot glavno glasilo JRZ. Zanimivo pa je poglavje, ki govori o odnosih novega zagrebškega nadškofa dr. Stepinaca do politike dr. Mačka. Dopisniku »Vremena« je namreč g. nadškof med drugim dejal:

»Naravno je da obstoje v okviru hrvatskega narodnega pokreta razlike glede interesov in stremenj. Toda vsi tisti, ki niso in ne pripadajo. HSS so se pritrjivali in ostali disciplinirani ter tihi. Taki bodo ostali vse dolej, dokler bodo smatrali Hrvati, da so zatirani. Kadar bo konec tega občutka, bo čas za razpravljanje o razlikah, ki seveda lahko pripeljejo tudi do sporov s HSS. V Hrvatski ni klerikalizma. Klerikalizem pomenja toliko, kakor da katoliška cerkev drži posredno ali neposredno v svojih rokah kontrolno nad javnim, gospodarskim in socialnim življenjem, kaj takega na Hrvatskem ni in tudi ne bo. Predstavniki katoliške cerkve v Jugoslaviji se sploh ne marajo baviti z vprašanji dnevnih politike, najmanj pa še s strankarsko. Tako sem pod najstrožjimi kaznimi prepovedal duhovnikom kandidirati na listi katerekoli stranke v moji škofiji. Duhovnik je kot dušni pastir enak potreben vsem vernikom svoje župnije brez ozira na njihovo politično opredelitev. Čim se opredeli duhovnik za političnega pripadnika ene stranke, je potem povsem naravno, da se mu strankarski nasprotniki ne morejo priključiti s tistim občutkom, kakor ga bi sicer gojili napram nepristranskemu duhovniku. Katoliška cerkev mora danes zastaviti svoje sile za obnovo verskega življenja in za bolj prosto komunizem. Posebno pri nas na Hrvatskem je toliko polja za delo duhovščine, ki nima nobene zveze z dnevnimi politiko. So kraji, kjer je treba versko delati na vsi moč in ne preostaja prav nič časa in moči za politično akcijo. Seveda pa se ne razume, da spremlja hrvatsko

duhovništvo z največjo pozornostjo delo vodstva hrvatskega narodnega pokreta, ki mu proži v vsakem pogledu svojo pomoč pri delu za dobrobit hrvatske celote.

Ludendorff umrl

Monakovo, 20. dec. AA. V pretekli noči se je bolezen generala Ludendorffa nemudoma poslabšala zaradi motenj v srcu. O tem so takoj obvestili kancelarja vojdo Hitlerja, ki je bolnega generala obiskal. Davi ob 8.20 je Ludendorff v 72. letu svojega življenja umrl. Bil je do poslednjih minut pri zavesti.

Ludendorff je prebil poslednje mesece svojega življenja v sanatoriju. Še pred mesecem dni sta njegova zdravnikala upala, da ga bosta rešila. Dne 20. novembra sta nameravala izvršiti operacijo, od katere sta mnogi pričakovala, toda bolnik je bil tako slaboten, da sta morala svoj namen opustiti. Kljub temu je kriza začasno minila in so zdravniška poročila zadnjih dni večkrat ugotovila zboljšanje Ludendorffovega zdravstvenega stanja. Bolnik je parkrat celo vstal.

Prebivalstvo Amerike

New York, 20. dec. AA. Po podatkih državne statistike so imele Združene države 1. julija brez kolonij in protektoratov 129 milijonov 257 tisoč prebivalcev. Najbolj gost med vsemi 48 zveznimi državami je obljuna država New York (12.959.000), druga najbolj obljuna država pa je New Jersey (4.343.000). Zanimivo je, da je prebivalstvo teh dveh najbolj obljunjenih držav v primeru z lanskim letom zelo malo naraslo, ker se čedalje bolj seli z atlanskega pri morja v zahodne kraje.

Nova izdaja Chopinovi del
Bern, 20. dec. AA. Paderewski pripravlja novo izdajo vseh Chopinovi del.

Beležke

„En jezik in en narod“

Pod tem naslovom poroča beograjsko »Vreme«, glavno glasilo jugoslovenske radikalne zajednice, katere sestavni del so tudi slovenčevci, o govoru ministra za socialno politiko g. Dragiša Cvetkovića v Baru. Tam je imel g. minister shod JRZ in je med drugim razpravljao o zagrebškem sporazumu. Ob tej priliki je, dobesedno po »Vremenu«, dejal:

»Dober Srb, dober Hrvat in dober Slovenec je istočasno tudi dober Jugosloven. En jezik in en narod, to je najboljša jamstvo in to je naš jugoslovenski državni. Mi moramo ohraniti naše edinstvo in našo domovino.

»Vreme« še pristavlja, da je bil »govor ministra Cvetkovića burno pozdravljen«. Da ne bo kake pomote, mi s svoje strani še pristavljamo, da spada g. minister Cvetković med voditelje in ideologe JRZ. Na to se nam zdí potrebno opozoriti, ker bi ugotovili drugače se doživeti, da bi »Slovenec« zaradi teh nazorov, s katerimi se mi ne strinjamo, utegnil hudo napasti ravno nas, pa nam zopet očitati, da smo izkoreninjenici in izdajalci slovenstva.

JRZ in zagrebški sporazum

Na konferenci JRZ v Mostarju je bil glavni govornik minister brez portfelja dr. Niko Novaković, ki je med drugim dejal, da »obstojne se razni pomisleki proti JRZ, posebno v Bosni in Hercegovini. Prepričan pa sem, da bodo zapeljanci podasi spregledali in spoznali, da je JRZ stranka vsega jugoslovenskega naroda. Zagrebški sporazum ni dal sadov, kakršne so mnogi od njega pričakovali. Danes ljudje že pozabljajo na ta sporazum, ki je obsojen na smrt, ker je v svojem bistvu neiskren in ker so ga podpisali Srbijanci samo zaradi želje, da bi prišli za vsako ceno do vlade. JRZ in vlada se zavedata, da bo treba še mnogo naporov za ureditev socialnih in gospodarskih prilik.

Posvet opozicijskih šefov

Kakor poročajo iz Beograda, je v tamkajšnjih političnih krogih zbudilo dosti veliko pozornost dolg sestanek, ki so se nanj večer dopoldne zbrali šefi srbskega združene opozicije. Sestanek je bil kakor običajno na stanovanju Ljube Davidovića. Poleg njega, Joce Jovanovića in Miše Trifunovića sta sodelovala še Milan Grol in Božidar Vlačić. Novinarji kljub napornemu stikanju niso mogli dobiti, o čem so go spovedi razpravljali, in še manj, kaj so sklenili.

Nerazumljive pritožbe

Neki Ivan Babić iz Garešnice je napisal v »Hrvatski straži« odprto pismo vsem »hrvatskim katoličkim muzevmu diljem domovine«, v katerem pravi med drugim, da je »Hrvat na široko odprto polje dela v okrožju hrvatske katoliške akcije. Zgodovina dokazuje, da so imeli Hrvati v preteklih časih malo sreče. Njihova borba je trajala stoletja in nesreče jim niso priznane. Tudi danes nam ne priznajo. Borili smo se in se bomo morali še z raznimi težavami. Pripadniki moramo biti na vse, tudi na najhujše. Vi vsi prav dobro veste, koliko prijateljev imamo hrvatski katoličani. Lahko bi jih nastilili s kruhom, ki ga kupimo za dinar. To pa nas ne sme ovirati. Kdor je vstopil v hrvatsko katoliško akcijo, je moral računati s tem, da ga bodo ostali psovali in sramotili. Mi pa ne bomo klonili, ker vemo, da je z nami Bog.

Zelo čudne in nerazumljive so tožbe g. Babića, ker pač ni prav nikjer videti, da bi bili člani katoliške akcije pri nas preganjani ali psovani in sramotili. Bilo bi zato potrebno, da bi »Hrvatska straža« kot glasilo katoliške akcije povedala o tem kaj bolj določeno, kajti sicer se ne sme čuditi, če bo javnost tudi njene tožbe o trpljenju katoličanov po drugih državah merila z enakim vatlom.

O anarhistih

»Hrvatska straža« razmišlja v nedeljskem uvodniku o velikih krivcih, ki se danes gode okoli nas. Po njenem mnenju so vsi tisti, ki delajo krivico, v stvari najbolj nevarni anarhisti. Takole vzkliza:

»To je dejstvo, ki ga ni mogoče prikriti z nobeno člansko legitimacijo katerekoli stranke. Prazne besede nič ne zaležejo. Anarhist je slehernik, ki skruini pravico božjo, ali pa pravico svojega brata. Anarhisti so vsi tisti, ki nakladajo narodu nemogoča bremena. Anarhisti so oblastniki, ki zapirajo oči in maše ušesa pred krivicami, ki jih delajo razni močnejši. Anarhisti so močni, ki dopuščajo nezakazovano zatiranje slabih in nemočnih. Anarhist je tisti, ki bi lahko in bi moral govoriti, pa molči in prepoveduje celo drugim govoriti. Anarhisti so vsi, ki zanašajo med ljudstvo občutek nepravčnosti. Kjerkoli prevladuje egoizem, poganja seme anarhije, ki ga ne more uničiti nobena policija sveta.

Zagrebški klerikalno glasilo na žalost ne pove, na koga je vse mislilo v svojem zanimivem uvodniku. Zato bi bilo koristno, če bi o tem članku spregovoril naš »Slovenec« in ga spopolnil.

Nemška gospodinjstva šola v Vojvodini

Listi poročajo, da je znani nemški Kulturbund kupil bivši grofovaški dvorec in 70 oravov zemlje v Novem Futogu. Otvorili bodo v njem gospodinjstvo šolo za nemška dekleta iz Jugoslavije. Za posvetbo in dvorec so plačali dva in pol milijona dinarjev. Verjetno je, da bodo v bivši grofovi dvorec premeštili tudi nemško učiteljske, ki je sedaj v Novem Vrbsu.

Avtomobilizacija Nemčije

Hitlerjevski režim se dobro zaveda ogromnega pomena avtomobilizma ne le za narodno gospodarstvo, temveč tudi za narodno obrambo. Zato ga z vsemi močmi podpira. Odveč bi bilo govoriti o modernih nemških cestah in o novih avtomobilskih progah. Sistematično dela vlada tudi na pocomitvi avtomobilov. Nedavno je kancelar Hitler govoril ob priliki neke avtomobilske svečanosti in med drugim rekel:

»Mi stremimo za tem, da bo naša industrija izdelovala avtomobile, ki jih bodo lahko kupovali najširši ljudski sloji po čim nižjih cenah. Avtomobil mora postati za Nemca ravno tako lahko dosegljiv, kakor sta danes motorno kolo in bicikel. Naš cilj je, da bo vsak peti Nemec imel svoj avtomobil.

Poplavljená Posavina

Najbolj je kritičen položaj pri Bosanskem šamcu in Sremski Mitrovici, kjer rešuje ljudi vojaštvo

Slavonski Šamac, 20. decembra.

Že 8 let ni bilo prebivalstvo Posavine tako razburjeno zaradi izlivov Save, kakor je zdaj. Sava sicer še ni dosegla višine iz dobe največjih poplav, a da je nevarnost velika, kaže že poziv pontonirskega polka iz Osjeka na pomoč. Ta polk praznuje sedaj svojo slavo na praznik sv. Nikole, raztresen po poplavljeni bosanski Posavini, kjer morajo vojniki reševati ljudi, ki so se pred navalom vodovja zatekli na krove svojih hiš in med vejave visokih dreves. Veliko število pontonov so z vlakci pripeljali iz Osjeka in že v soboto ponoči so oddelki polka zavzeli svoje rajone.

Dočim je slavonska stran Save zaščitena z nasipom, ki je bil v zadnjih letih utrjen in zvišan, štiti bosansko stran samo cesta Brčko—Orašje—Bosanski Šamac. Med to cesto in Savo je nekaj vasi, ki so zdaj vse poplavljene. Bosanski Šamac je tudi močno zalit in se od velikih hiš v bližini Save ne vidi več oken. Iz tega dela se so morali izseliti vsi prebivalci.

Prebivalstvo poplavljenih krajev bosanske Posavine je naslovilo apel na prebivalstvo na drugi strani Save v Slavonski v apelu se naglašja, da je položaj zelo kritičen v širši okolici Bosanskega Šamca. Vsa čas lahko pride do katastrofe, kakršna je bila l. 1929. Prebivalci mnogih vasi morajo zapuščati svoje domove in mnogi od njih so se zatekli v bosanska sela, do katerih vodovje še ne prodira. Ostalim pa preostane samo beg v Slavonijo, kakor je bilo l. 1932, ko je sto in sto bosanskih družin našlo zavetje v slavonskih vaseh. Prosimo, pravijo prebivalci bosanske Posavine, brate na slavonski strani, da nam tudi tokrat pomagajo v naših stiski.

Še preden je ta poziv prišel na svoj naslov, je postal tudi na slavonski strani položaj kritičen. Voda je že prodrla do glavne proge Beograd—Zagreb in se razprostrla nad obširnimi zemljišči v višini do 3 metrov. Nekaj manjših naselbin je že poplavljenih in prebivalstvo se je moralo izseliti.

Sremska Mitrovica, 20. decembra.

Po kritični noči, ko je plat zvona alarmiral prebivalstvo mesta, da zapre predor na nasipu in tako prepreči poplavo, se Sava še ni znižala. Narasla je za kakih 30 cm in manjka samo še kakih 25 cm do

vodostaja, pri katerem je katastrofa neizbežna. Ko so izlivi iz Save pri Bosanskem Rači prebili nasip na dveh krajih, je postala nevarnost seveda še večja. Pri Sremski Rači je Sava razdrila železniško progo na razdaljo kakih 500 m ter zalila obe železniški progi.

Uradno poročilo o stanju rek

Beograd, 20. dec. AA. Dunav v zgornjem toku do Pešte naznatno pada, v naši državi cm, pri Jasenovcu za 2 cm pri stanju 14 cm sorazmerno visokem stanju. Drava v gornjem in srednjem toku v glavnem stagnira, v spodnjem toku pa pada povprečno za 30 cm. Tisa v naši državi še vedno narasla, povprečno za 16 cm. Sava v zgornjem toku do Zagreba še vedno pada, pri nadprovpričnem stanju. Pod Siskom v glavnem neznačno pada, pri Beogradu pa narasla. V zadnjih 24 urah je Sava pri Sisku padla za 15 cm, pri Jasenovcu za 2 cm pri stanju 14 cm pod maksimum, pri Brodu je narasla za 6 cm pri stanju 23 cm pod maksimum. Pri Šamcu je padla za 4 cm pri stanju 18 cm pod maksimum, pri Rači za 13 cm pri stanju 31 cm pod maksimum, pri Mitrovici za 7 cm pri stanju 34 cm pod maksimum. Pri Šabcu Sava stagnira pri stanju 43 cm pod maksimum, pri Beogradu pa je narasla za 17 cm pri stanju 151 cm pod maksimum. Kupa, bosanske reke iz Drina še vedno padajo. Velika Morava je pri Čupriji narasla za 26 cm. Na nasipih pri Bosanskem Šamcu se še vedno vrše redna obrambna dela. Nasip Ivanjčevića Jasičbara je voda preplavila in vdrila v vas Domaljevac. Ljudi in živino rešujejo s pontoni, ki jih je dalo vojaštvo na razpolago. Glavni nasip pri Šabcu, Orašju, Brčkem in Rači varujejo s provizornimi nasipi. Vrzeli, ki jo je voda napravila pri Orašju, večeraj so zadelali. Železniški nasip pri Sremski Rači je voda preplavila in so morali promet ustaviti. Na nasipih organiziranih vodnih zadruhar ob levem in desnem bregu Save in Dunava pod Beogradom še vedno utrjujejo. Zaradi pada temperature v porečju Save in njenih desnih pritokov se je stanje popraviilo.

Vode upadajo

Sremska Mitrovica, 20. dec. o. Zaradi mraza, ki je nastopil v pretekli noči, so vode pričele povsod upadati. Po dosedajšnjih ocenitvah so poplave v Slavoniji povzročile okrog 20 milijonov škode.

Zaščita naših lovišč

Odredba gozdarskega oddelka kr. banske uprave

Da se prepreči neprimerno izkoriščanje lovišč, ki se je udomačilo prav posebno v dobi, odkar so se lovišča podražila, je gozdarski oddelk pri kr. banski upravi v Ljubljani izdal pametno in koristno odredbo. Pri razpisu lovišča se določi, koliko srnjadi ali gamsov je dovoljeno vsako leto odstreliti. Dosele je bila navada, da so lovci pa tudi nevelji dražili lovišča, večkrat do neprimerno visokih vsot. Mnogi so nagnjeni najemninu pri dražbah zaradi mržnje do drugih lovcov, nekateri pa iz baharije in še raznih drugih vzrokov. Šele po dražbi so se zavedeli, da niso ravnali pravilno sprito svojih gospodarskih in denarnih razmer. Kaj storiti? Ni jim preostalo nič drugega, kakor pobijati divjad in tretiti lovišča.

Bili pa so med zakupniki tudi spekulanti, ki so že vnapre računali na ono divjad, ki bo prišla v njihov revir iz sosednjih lovišč. So na primer pod Jelovico (pod državnimi gozdovi) lovišča, kjer je poleti le po nekaj komadov srnjadi. Ko pa zapade sneg v višjih legah, pride večina srnjadi iz državnih gozdov v nižje lege zavoljo hrane. Dogodilo se je, da je v takem lovišču, kjer so bile stalno po tri srne in dva srnjaka, ustrelili po 20 in še po več srn. Neke zimo med svetovno vojno so prav pod Jelovico ustrelili blizu 100 srn, srnjakov in mladčev. 60 kož je prišlo v eno samo strojarno, druge komade so menda odpelali kar cele. Nekaj let po vojni se je stalez srnjadi nekoliko popravil, v začnjen letih pa je streljanje srnjadi spet oživelo.

Kaj pomaga dobrim lovskim zakupnikom gojenje divjadi? Da tako pobiranje ni lovsko (pravi lovec mora namreč v prvi vrsti gojiti), to raznih lovcov ni motilo. Šlo jim je za to, kdo bo več postrelil in seveda tudi za to da bo več denarja, kajti zakupnina je visoka. Na te nedostatke, ki so škodljivi za obdino in onemogočajo gojenje srnjadi pri najboljši volji pravih lovcov, je opozarjal »Lovec« že v letu 1933. Letos pa je vzela zaščito divjadi v svoje roke kr. banska uprava. Iz dražbenih predpisov vidimo, da so razmere lovišč dobro poznane in je število za odstrel dovoljene divjadi primerno določeno, namreč ne po obsegu lovišča, marveč le po splošnem staležu divjadi v dotičnem lovišču. Tudi podaljšanje »tupne dobe ima namen, lovišča izboljšati. Le žal, da se je nekaterim običajnim ugodilo in se je naknadno dovolil višji odstrel. Točno določen je odstrel le za srnjad in game. To pa zaradi tega, ker se vsa druga divjad in perjad lahko dovoljno zaradi, pri smrah in gamsih pa to ni mogoče. Če pa kdo to poskuša, je to zvezano z visokimi stroški. Ne bi pa bilo napaka, če bi se nekoliko pobrigali tudi za velike divje peteline, ki jih ponekod preveč trebiijo.

Nastane novo vprašanje, kdo bo nadzoroval odstrel in kakšna kazen bo doletela tistega, ki se ne bo držal predpisov?

Nadzorovanje bo zelo težko. Orožništvo gotovo ne bo v stanju nadzirati lovcov. Glede lovskih kart in orožnih listov pazijo, toda mladih srn in srnjakov, katerih odstrel je prepovedan, si ni nihče ogledal, čeprav so jih pošiljali po železnici. Običinski funkcionarji pa tudi ne bodo vodili nadzorstva, saj mnogi izmed njih godijo, da je bolje, če zakupnike pustijo v miru, ker potem rajši in lažje plačajo lovišča. Da bi se pa lovski zakupniki držali predpisov brez nadzorstva, je v mnogih primerih domnjava. Najboljši dokaz za to je postopek lovskih zakupnikov v začnjen dobi, neposredno pred predpisom odstrela. Ne glede na to, da so normalni lovišči in vedeli koliko divjadi zraste v lovišču in koliko prebija tuje iz sosednjih lovišč, so na lovih kratko odredili: ker je zadnje leto, postrelimo kar pride pred pušo. V lovišču, kjer je za naprej določen odstrel treh srnjakov in ene srne, je padlo blizu 20 ko-

madov srnjadi. Nič manj je ni padlo lani. V sosednjem lovišču so streljali na debelo, ker je v revirju »baje« preveč srn in premalo srnjakov, da se bo izenačil stalež. In taki lovci nameravajo lovišča vzeti v zakup še za nadaljnjih 10 let!

Najboljši pripomoček bi bil, če se vsakomur, kogar zalotijo pri takih prestopkih, odvzame lov. Zakupnina naj bi tekla vnapre, vsaj za celo leto.

General Nedić v Brnu

Praga, 20. dec. AA. Načelnik jugoslovenskega generalnega štaba, armijski general Milutin Nedić je večer odpotoval iz Prage v Beograd. General se je udeleževal razgovorov načelnikov generalnih štabov Male antante. Na povratku se je ustavil v Brnu, kjer si je ogledal več znamenitosti in industrijskih podjetij.

Frank Kellogg resno bolan

St. Paul (Minnesota), 20. dec. d. Bivši državni tajnik v Coolidgejevem kabinetu in bivši poslanik v Londonu Fran Kellogg je hudo obolen. Po njem se imenuje znani Kelloggov pakt.

Bolgarska kraljica na poti skozi Beograd

Beograd, 20. dec. p. Dopoldne je potovala skozi Beograd v Sofijo bolgarska kraljica Ivana z malo princem Marijo Luizo. Na topičniški postaji so jo ob 9.45 pozdravili Nj. Vis. knez namestnik Pavle, knezinja Olga, bolgarski poslanik Popov ter člani civilnega in vojnega doma Nj. Vel. kralja.

Smrt narodnega poslanca

Beograd, 20. dec. p. Davi okrog 8. je na internim kliniki prof. dr. Arnovičevića umrl narodni poslanec Branko Ratković iz sreza ljubinskega. Bil je član JRZ.

Prerana smrt mlade ljubljanske gospé

Ljubljana, 20. decembra. Vso Ljubljano je presenetila vest, da je v bolnišnici po mučnem trpljenju umrla mlada gospa Magda Janeževića, soproga inženjerja Lea Janeževića in hčerka uglednega trgovca g. Niklsbacherja. To cvetočo damo, pravo rasno lepoticu, ki je se zdelo kakor samo zdravje, je poznalo skoraj vse mesto. Zlasti jo bodo vedno imeli v spominu obiskovalci kopališča SK Ilirija, kjer je bila vsakoletni gost in kjer je zaradi svoje krasne mladostne pojave in temne zagorele polti vzbujala splošno pozornost. Žal, da se je tudi pri njej uresničil pesnikov turobni rek: »Odočeni so roži kratki dnevi...« Pogrebe mlade gospé so danes ob 14. izpred mrtiške veže splošno bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu. Bodi spoštovani pokojnici! lahka domača gruda, ugledna prizadeta rodbina nam izrekamo iskreno sočustvo!

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Hladni zrak je zajel severno in srednjo Evropo. Sneži v Nemčiji, v Alpah in Karpatih. Topli zrak se drži še na skrajnem jugovzhodu Evrope. Nova depresija z Islandije se približuje evropski celini. Tudi nad vzhodno in južno Evropo je depresija. V Jugoslaviji je oblačno z dežjem in snegom v drinski banovini.

Zemunska vremenska napoved: Oblačno v vseli državi z dežjem in snegom ponekod. Toplota brez posebne spremembe.

Zagrebška: Pričakovati je trajnega lapa-ga vremena. Dunajska: Na zapadu in jugu od časa jasno, jutraj zelo mraz, sneg.

Naši kraji in ljudje

Smučarske novice iz Slovenske Sibirije Snegá je dovolj, navzlic drugačnim poročilom

Po dveh žaltavih božičih se nam obeta letos zopet pravi božič po smučarski volji vsaj v Slovenski Sibiriji na Jezerskem in na Pohorju. Vse, ki smo bili v Kranjski gori in Planici, nas je »zlata nedelja« na moč zadovoljila, vse govori za to: letos homo o božiču rajši na smučkah, pa naj v Beogradu in drugod se tako potvarjajo naša vremenska poročila, češ da »u Sloveniji snega nema« itd. . .

Slovenska Sibirija je letos na debele snega pridelala. Merili smo ga: pri Penzionu Olga v Kranjski gori ga leži 82 cm, na Bukovniku vrh kranjskogorskega smučarskega terišča 115 cm, poleg kolodvora Rateče-Planica 90 cm, v Planici od Kreda do Tamarja vseskoč 125 cm, v Malem kotu pod Jalovcem, tu se nam ga sploh meriti ni več hotelo, smo rajši gamse in plazove opazovali.

Torej snega na pretek, lep spoštljiv suh pršič, že seden, da se ne udira v celost dosti čez gležnje, to je prva in dobra, pa istinita novica iz Slovenske Sibirije.

Druga novica. Tujekoprometno društvo v Kranjski gori je pripravilo smučskim krmarjem novo veselje pod Vitrancem. Od starega dosedanjega terišča (večbališča) na Lužičah za novice so pretrgali skoz les navkreber nad Brusnino tja do krasno razgledne police na Bukovniku razsežno belo liso, tu pa tam kar 30 m široko preseko, kar omogoča sedaj krasen, gladek, neoviran smuk z Bukovnika po levi strani na Brusnino ali pa na desno dol čez Lužice proti Kranjski gori približno na daljavo 1 1/2 km. Le žal, da se ni moglo lepo to smučsko terišče tako razširiti in izpopolniti, kakor je bilo v celoti zamišljeno in kakor bi bilo to potrebno. Toda bodimo veseli, prvi velik korak je storjen.

Drugo leto, tako upamo, pa bo ta raj že še izdatno povečan in še neprimerno bolj mikaven, ko se bo od Lužic kar posvetilo do Rutičev in čez Brusnino tja do Bukovnika!

Upamo, da bo letos romanje na Bukovnik na smučkah prišlo zelo v modo in si bo ta izlet vsak smučski krmar iz Kranjske gore rad privoščil. O »vzpenjači« na Bukovnik in o »Penzionu Budinec« tam gori, o tem pa danes še ne bomo govorili. Tudi Ratečani letos niso samo spali. Obiskovalci Planice bodo presenečeni nad lepo urejenim glavnim smučskim tiro smukoz vso dolino do Planjske koče pri Tamarju na Zelju. Ta tir je sedaj lepo ugačen, na široko potrebjen. Po njem se lahko pomika cela procesija smučarjev v obeh smereh, gori in nazaj, ne da bi se bilo treba bati karambolov; za izlet v Planico se torej sedaj lahko ojujati že prav vsak smučarski Benjamin.

Posebej gre priznanje Rateški podružnici SPD, ki je lepo res prav okusno obnovila svojo Planjsko kočo na znotraj kakor na zunanji ter oskrbo tega priljubljene-gostišča izdatno izboljšala.

Tir od Planjske koče SPD na Zelju skoz Mali kot proti Jalovcu je tudi že pretrgan in za začetnike ni več naporen; prihodnje leto bo še razširjen. — Na novo je bil potrebljen tudi povratni tir od Koče v Planici (Tamarja) čez Novo kredo nazaj skoz Planico. Ta tir je bil na par mestih prestavljen, se sedaj izogne opasni kamniti ozki globači — na to posebno opozarjamo — in tako sedaj tudi v trdnem snegu ne bo več prizadeval težkoč smučarskim začetnikom.

Vesel božični smuk vsem smučarjem v Slovenski Sibiriji. R. Badjura

ni ugotovljena, a vse kaže, da znaša nad 50.000 din. Ugotoviti je treba, da ni delavstvo v Rakuschevem skladišču s tatvinami v nikaki zvezi. Značilno je, da vlada v rodbinah obeh storilcev, ki sta bila zaradi tatvin že večkrat kaznovana, velika revščina, čeprav je dčimma družinskima poglavarjema njun »posele« zelo dobro uspeval. Kriminalni oddelek celjske policije, ki je z energično in smotno preiskavo tako hitro razkril zadevo ter s tem preprečil serijo nadaljnjih tatvin, zasluži polno priznanje.

Beda v samoti

Novo mesto, 20. decembra. Marsikateremu jubilantu, ki je zašel v siva leta, poželimo zdravlja in sreče v jesni življenja. A koliko je jubilantov po Sloveniji, ki so v starosti in onemoglosti potrebni dejanske pomoči! Med temi je Jo-

že Vidrih, ki prebiva s svojo ženo v St. Petru 35. v Novem mestu. Lani je dopolnil 80 let. Že pred dvema letoma ga je zadel mrtvoud. 51 dni je ležal v bolnišnici, odlej pa je doma na postelji, kjer se sam ne premakne nikamor in z njim vred trpi njegova žena. Svoj čas je bil tesarski mojster, zdaj je samo še revež. Blizajo se božični prazniki, a tu živi ubog par v trdi siročini. Kar sta starčka imela, vse jima je pošlo. Ali naj gresta živa v zemljo? Primer teh dveh siromakov je tako žalosten, da je res potrebno, če po »Jutru« opozorimo nanj vso slovensko, še prav posebno pa bližnjo novomeško javnost.

Slovo Antona Turka

Od Drenovega griča se je nedavno poslovil šolski upravitelj g. Anton Turk in odšel na svoje posestvo v Ljubljani. Njegovo prvo službeno mesto je bilo v Orehku, kjer je prebil 6 let, nato je služboval 10 let

v Sv. Križu pri Litiji, 9 let v Dolu in naposled 11 let na Drenovem griču. Vse-povsod se je idealno posvečal vzgoji otrok, pa tudi prosveti vsega prebivalstva. Bil je lahko za zgled z marljivostjo in lepim značajem. Društva so ga cenila kot zvestega sodelavca, prav posebno pa je bil vnet za sadjarstvo. Vrhnika z okolico ima dosti drevesc s šolskega vrta na Drenovem griču. Uglednemu vzgojitelju želimo, da bi dolgo užival zasluženi pokoj v krogu ljubljene družine.

Zolča in jeter, žolčnih kamenih in zlatenci urejuje naravna »Franz-Josefov« grenčica prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. — Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako pijemo »Franz-Josefov« vodo zmehšano s malo tople vode jutraj na prazen želodec. Ugi. reg. št. br. 15. 485/35

Tragična smrt idealnega Sokola Vzoren vaditelj se je ponesrečil v železnarni na Javorniku

Jesenice, 20. decembra. V železnarni na Javorniku se je pred tedni hudo ponesrečil z. Oto Gerdeč, doma s Slovenskega Javornika. Prepeljan je bil v ljubljansko splošno bolnišnico. Tri tedne je trpel, v soboto dopoldne pa je podlegel silnim poškodbam.

Mladi mož, ki je moral položiti mnogo obetajoče življenje na žrtvenik dela, je bil eden najboljših sokolskih telovadcev na Gorenškem. S krasno raščeno postavjo, z izredno močjo in prožnostjo, pa z jekleno voljo je lahko izvajal najtežje, vratolomne sestave na drogu. Bil je načelnik sokol-

skega društva Koroška Bela-Javornik. Gorenjski Sokoli smo z njim izgubili enega izmed najbolj priklupnih in poštvalnih voditeljev in srečno dobrega brata. Star je bil šele 27 let. Zapustil je ženo in dva otročka. Njegovo truplo je bilo prepeljano na Javornik, od koder smo ga v ponedeljek popoldne spremili na farno pokopališče na Koroški Beli. Drogemu pokojnemu bratu so izkazali zadnjo čast številni Sokoli v krogih s prapori in dolge vrste delavstva in nameščencev iz vsega in lustrskega revirja. Vzornemu Sokolu bo med nami trajno ohranjen svetel spomin. Globoko žalujouči družini izrekamo odkritosrčno sožalje!

Vlomilec pri Watzeku prigan v Maribor Mednarodni pustolovec, ki se na policiji bridko joče

Maribor, 20. decembra. Snoch so pripeljali v močnem spremstvu v Maribor nevarnega vlomilca in mednarodnega pustolovca 37-letnega Vladimira Novaka iz Zagreba. Danes dopoldne so prišli na policijo z zasliševanjem. Novak je takoj priznal, da je 12. decembra vlomil v stanovanje trgovskega potnika Aleksandra Watzeka, stanujočega na Aleksandrovi cesti št. 17.

Pri današnjem zasliševanju se je počezalo, da je Novak sicer nevaren in drzen vlomilec, da pa je majhen »junak«, saj je ves čas zasliševanja hitel in jokati. Takoj ob pričetku zasliševanja je priznal, da je skrnil kaseto z dokumenti in hranilno knjižnico Prve hrvatske štedionice v Halbarthovem vinogradniku pri Treh ribnikih. Policijski organi so zatem peljali Novaka na rečno mesto, kjer so pričeli kopati. Našli so zares kaseto z že navedenimi predmeti, ni pa bilo v kaseti zlatnikov. Pri aretaciji so namreč našli pri Novaku nekaj zlatih in srebrnih prstanov v vrednosti 10 do 15.000 dinarjev, nadalje 3600 nemških mark, 100 Kč in 70 avstrijskih šillingov v skupni vrednosti

50.000 dinarjev. Takoj nato je bil zaslišan oškodovani Aleksander Watzek, ki je izjavil, da predstavlja pri Novaku najdeni plen komaj polovico vrednosti ukradenih zlatnikov in zlatnine. Novak je zlatnike najbrž takoj vnovčil in precej denarja zapravil. Ni pa ulegel vsega zapraviti, ker je to preprečila karlovska policija, ki ji pripada sedaj po g. A. Watzeku razpisana nagrada 5000 dinarjev.

Tako se je posrečilo že po tednu dni razjasniti in razčistiti ta drzni vlom, zaradi katerega je mariborska policija razpisala tiralo na vse strani, ter je zlasti avizirala Dunaj, Gradec, Berlin in Prago. Vladimir Novak, ki je pri današnjem zasliševanju odločno zatrjeval, da je vlomil popolnoma sam, je znan in pri policiji slabo zapisan nevaren vlomilec, ki je za vse svoje dosedanje tatvine in vlome odse del že 18 let v zaporih. Dostoj je s temi svojimi vlomi in tatvinami povzročil skupno okoli 2 in pol milijona dinarjev škode.

Danes so ga na policiji ves dan zasliševali in ga bodo najbrže nočjo izročili v preiskovalni zapor.

Železnino sta kradla na debelo Vrednost plena bo iznašala nad 50 tisoč din

Celje, 21. decembra. Te dni so odkrili velike tatvine blaga v skladišču železnine tvrdke D. Rakusch v bivšem Mestnem m'nu v Celju. V četrtek zjutraj je neki železničar, ki je šel po železniški progi mimo omenjenega skladišča, pregnal, ne da bi bil to vedel, dva tatova, ki sta kradla blago v skladišču. Storitka sta zakopala nekaj blaga v sneg blizu skladišča, štedilnik in nekaj posode pa sta skrila pod železniškim mostičkom v bližini. Železniški delavci so kmalu nato našli blago pod mostičkom in javili zadevo policiji.

Ugotovilo se je, da izvira blago iz Rakuschevega skladišča. Celjska policija je osumila dva moža in ju aretirala, pozneje pa ju je zaradi pomanjkanja dokazov izpustila. Kriminalni oddelek pa je pod vodstvom nadzornika g. Zavca ugotovil, da sta tatvine izvršila ona dva moža, ki so ju bili aretirali in izpustili in sicer brezposelni trgovski pomočnik Valter in brezposelni mehanik Anton, oba iz Celja. Oba sta poročena in sta stara okrog 30 let. Prvi ima štiri otroke, drugi pa enega. Policijski agenti so v nedeljo v Levstikovi ulici izsledili oba storilca. Ko sta storilca opazila iz razdalje kakih 100 metrov agente, sta pobegnila. Valterja so dohiteli in aretirali, Anton pa je pobeignil in ga doslej še niso izsledili.

Valter je pri zaslišanju pod težo zbranih dokazov priznal, da je z Antonom še dalje časa kradel železnino iz Rakuschevega skladišča in sicer v nočnem času. Ukradeni blago sta nosila na bivši Pertinačev travnik pri Spodnjem Lanovci in ga tam shranjevala za platom, nato pa odvažala z vozom. Mnogo blaga sta prodala po zelo ugodnih cenah izven Celja, velike količine pa je kupil neki celjski trgovec. Temu se je Valter izdal za zastopnika Vojnovičeve trgovine z železnino iz Zagreba, ni pa hotel trgovca seznaniti s tvrdko. Policija je na podlagi faktor ugotovila, da je kupil omenjeni trgo-

vec od Valterja železnine za več ko 20.000 din. Poleg tega so našli v skrivališču še za okroglo 4.000 din železnine, ki jo je bil Valter prodal trgovcu v zadnjih dneh. V snegu pri Rakuschevem skladišču so našli 200 kg pločevine. Celotna škoda še

Staršem je napeljal elektriko v posteljo Pustolovščine in tatvine Lenarta iz Kroe

Radovljica, 20. decembra. Ko so dan po aretaciji pogledali v delavnico podjetnega Lenarta v Kropi strokovnjaki, so se začudili množini električnih materiala, znesenega skupaj od raznih vetrov. Tu je bilo polno delov koles, največ pa orodja. Uslužbenec deželne elektrarne so se kar zaiskrile oči, ko so spet zagledali tako zelo pogrešane izolirne klešče, svedre, dihta in še razno drugo orodje. Balanca kolesa, ležeca med razno drugo robo, je bila vezana z bakrenim vijakom.

Električarji iz Zirovnice so takoj spoznali, da je to del kolesa, ki je bilo ukradeno v preteklem poletju njihovemu ravnatelju. S tem je bil pojasnjen veliki vlom, ki je bil izvršen posebno spretno v njihovo delavnico. Tat je namreč prej povzročil kratak stik, da so ugasnile vse luči, potem je pa hitro kradel. Sumili so marsikoga, a da je tat v Kropi, ni slutil nihče.

Ko je bil letos poleti okrogni sokolski zlet v Podnartu, so Lenarta zasačili, ko je hotel prerezati žico, da bi prekinil večerno sokolsko zabavo. Pa tudi pri zadnji tatvini, ko se je vračal s plenom iz Radovljice, si je Lenart napravil temo. Povzročil je kratak stik in ugasnile so vse žarnice od Radovljice do Kroe.

O Lenartu se čuje v Kropi marsikatera mična zgodba. Tako pripovedujejo, da je nekoč pošalil z očetom in materjo, ko sta ga opominjala, naj se loti poštene-ga dela. In kaj jima je napravil? Napeljal jima je električni tok v posteljo ... Lahko si mislite, kako sta bila obč ... ti prestrašena, ko ju je ponoči naenkrat pričelo v postelji tresti in zbadati.

Da je materi pomagajal, je Lenart napeljal tudi električni tok v jasi h kravi. Ko je bila mati namolžila polno posodo, je spustil tok. Krava je planila in je prevrnila mater in mleko.

Prav posebno senzacijsko pa je pripravil Lenart Kroparjem za lanski božič. Električarji jima je jaselec. Kako se je potem na jaselec vse gibalo! Seveda, kdor je hotel ta čudež gledati, je moral Lenartu plačati dinar vstopnine.

Med potjo v Radovljico sta se Lenartova spremljevalca orojnika spomnila, da je tudi na orožniški postaji v Radovljici nekoč izgnila radijska antena. Lenart je prostodušno priznal, da jo je prav on potreboval in ker je bila lepo pri roki, jo je odnesel s seboj v Kropo. Priznal je tudi druge tatvine radijskih aparatov. Zavarjase, da je nekoč bral v časniku: neki tat koles tako dolgo ni miroval, dokler mu niso podarili levega novega bicikla. No, Lenart si pa želi poleg dobrega kolesa še posebno fin, selektivni radijski aparat. Pri tatvinah se je izkazal Lenart z izredno prefrigarnostjo, kakor je tudi pokazal, da ima veliko dozo hudomušne šaljivosti. Na žalost bo moral spoznati, da je s paragrafi ravno nasprotno: zakon ne pozna šale.

Ali so beli zobje
zares
vedno
zdravi?

Prijeto poživilo
Kalodont vodo
za ustal Koncen-
trirane sestavine,
izborna razkuže-
valno sredstvo,
varčnava uporabi.

Poglejte si enkrat tudi no-
tranjo stran Vaših zob, kajti
tu se tvori navadno nevarni
zobni kamen ter opravlja
svoje uničevalno delo. Sargov
KALODONT napravi Vaše

zobe ne samo bele, temveč odpravlja
tudi zobni kamen. Sargov KALO-
DONT je edina zobna pasta v Ju-
goslaviji, katera vsebuje sulfocin-oleat
dra Bräunlich, šestkrat preizku-
šeno sredstvo proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

»Jutro« izbira božične nagrade Včera je kupilo izvrsten fotografski aparat

Spet je završalo med naročniki in čita-
telji »Jutra«. Saj ni majhna senzacija, da
bo »Jutro« v današnjih časih poklonilo ene-
mu izmed svojih zvestih prijateljev odli-
čen radijski aparat, še cela vrsta drugih
iztrebancev pa bo deležna dragih in lepih
daril. Med temi bo gotovo vzbudil mnogo
poželenja — zlasti med našo mladino —
moderni fotoaparat. Tudi tega smo že ku-
pili in sicer v sloveči ljubljanski drogeriji,
— pri Gregorčiču.

Fotoaparat je znamenit Kodak junior 620
z izvrstnim anastigmatom 7.7 ter s preciz-
nim zaklopom in z najnovejšim prožilom
na obodu kamere. Obod kamere je deloma
kroman, deloma prevlečen s finim usnjem.

Aparat ima dve iskali in novi Kodakov
transport film. Torej prav gotovo nekaj
takšnega, kar res zasluži vso pozornost.

Medtem pa nadalje nakupujemo darila:
zapestno uro, blago za smučarski dres in
kompletne smuči, kasete z lepimi in razli-
čne lepe knjige in albume. Menite, da je
malo dela? Treba je misliti na vse in po-
skrbeti tako, da bodo zadovoljni prav vsi
iztrebanci, posebno pa, da bo vesela naša
mladina. Tudi uganko že sestavljamo. Nič
strahu, ne bo prehuda. Ampak prelahka
tudi ne. Ali naj vam zastavimo kar dve?
Le še malo potrpljenja, v božični številki
»Jutra«, ki bo precej obsejna in zelo pe-
stra, vam bo vse jasno.

Narodno delo na Kočevskem

Ljubljansko dijaštvo je zbralo knjige za Staro cerkev

Stara cerkev, 20. decembra. Včerašnja nedelja je bila v Stari cerkvi zopet posvečena zavednim Slovincem na Kočevskem. V šoli je bila slovesna otvoritev in blagoslovitev »ljudske knjižnice«. Knjige so zbrali dijaki ljubljanske gimnazije ter jih iz ljubezni do slovenskih stražarjev na Kočevskem poslali kočevskim Slovincem, da bi ohranili materinsko besedo in slovensko pesem. Hvalevredno je to delo, le Slovenci v Stari cerkvi se ču-
dijo, čemu niso bile knjige poslane v okre-
pitev že obstoječih dveh knjižnic, ki ju imajo pri svoji CMD podružnici in pri ne-
političnem slovenskem društvu »Sloga«. Tako se je na žalost zgodilo, da se nobeden domačih Slovincem v Stari cerkvi ni udeležil te proslave v šoli in se je ta »ljud-
ska« knjižnica otvorila brez navzočnosti
ljudstva, ki mu naj bi bila namenjena. Naj-
bolje bi vsekakor bilo, da bi se nova knjiž-
nica izročila eni od že poslujočih ali pa
vsaj poverila komu, ki bo užival večje za-
upanje pri prebivalstvu.

Kakor vsako leto, se je družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani tudi letos spomnila revnih slovarjev na Kočevskem. Letos je CMD poslala podružnici v Stari cerkvi darila v vrednosti 1.500 Din. Odbor je od

potrebnih izbral najpotrebnejše in jim več-
rajsko nedeljo delil obute, obleko, perilo in
zvezke. S solzami v očeh je deca spre-
jemala darila in se zahvaljevala svoji do-
brotnici CMD. Pravilno je podpredsednik
podružnice CMD v Stari cerkvi g. Kavčič
poudaril v svojem nagovoru, da bi moralo
biti poslanega blaga vsaj desetkrat več,
da bi bilo dovolj za vse siromašne šola-
re, otroke zavednih slovenskih staršev.
Res je, kakor je rekel, da bi bilo najbolje,
če bi se spet sam sv. Martin pojavil med
kočevskimi Slovinci ter rezal svoj plašč
in ga delil z ubožci na Kočevskem.

Znak časa je, da so se morali po-
družnični odborniki CMD in obdarovan-
ci zbrati pod tujo streho, dasi bi bilo šols-
ko poslopje v take svrhe najprimernejši
kraj. Tudi slovenski pevci morajo vežbati
slovensko petje za edino slovensko mašo v
meseču pod streho kočevskega Nemca ...

Vzlic vsem zaprekam pa je bila načelnica
CMD lep dokaz, da Slovincem takšna na-
sprotnost ne morejo omajati. Mladina v
Stari cerkvi in z njo starši zaupno zro v
bodočnost. »Mi smo Slovenci in ostali bo-
mo zvesti otroci Ciril-Metodove družine!«
je vzklikala mladina. Bodočnost je njena!

Upokojenci in miloščinarji, ki trpe krivico Ponovna njihova prošnja odločujočim gospodom

Ljubljana, 20. decembra. O stanju železniških staroupočencev, invalidov in vdov se je v »Jutru« že po-
novno razpravljalo, toda njihova zadeva
se zavlačuje v brezkončnost. Zato ponov-
no dvigajo svoj glas, da povedo:

Najbednejši so miloščinarji in njihove
vdove z družbeno provizijo, prislužno s
službo pri železnici in dobi do 40 let in še
čez. Uprava južne železnice jim je za sta-
rost in bolezen (pruženo po svojih predpi-
sah pokojnine) (družbeno provizijo), da so
bili zadostno preskrbljeni. Zdaj prejemajo
zraven svoje neznatne pokojnine dnevno še
draginjsko doklado po 2 din, kar vrže skup-
no le 70 do 100 din na mesec. Prepusteni
so beračenju in usmiljenju dobrih src. Mar-
sikatero grenko solzijočijo v visoki sta-
rosti in se venomer izprašujejo, ali so si
z dolgoletnim službovanjem res zaslužili
le tako bedno usodo. Del južne železnice je
prevzela naša država in s tem tudi skrb
za upokojece, ki so naši državljani.

Nekateri delavci državne in južne že-
leznice so bili upokojeni po starih predpi-
sah. Ves čas službe so plačevali v pokojni-
ski fond v zlati valuti. Fond je ob prevze-
mu železnice po prevratu prevzela naša
država. Ti prejemajo zdaj z draginjsko do-
klado vred na mesec le 300 do 400 din, kar
jim je za življenje odločno premalo.

Uradniki, poduradniki in služitelji, s pol-
no ali nepopolno službeno dobo, so takisto
plačevali v pokojninski sklad, ki ga je naša
država prevzela v zlati valuti in v reali-
tetah. S tem je dala jamstvo, da bo skrbela
za prevzete upokojece. O tem, kako žive
ti si volasi starčki, naj bi se pač pre-
verili odločujoči činitelji in takoj bi se jim
odprlo, da se starčkom godi krivica.

Najbolj krivico na je, da so 1. oktobra
1935 tako hudo zapostavili služitelje s pol-
no službeno dobo, ki zdaj prejemajo za 180
din manjšo osebo draginjsko doklado na
mesec, kakor njihovi tovariši, ki niso že-

lezničarji. Zakaj se jim je to zgodilo? Mar
zato, ker so ves čas službe plačevali v po-
koinjski fond? Ali pa zato, ker so vestno
vršili teško službo? Nujno je potrebno, da
se jim krivica popravi tudi za nazaj.

Železniški invalidi državne in južne že-
leznice s kronsko nezgodno rento — to je
pa tako žalostno poglavje, da ga je težko
opisati. Ko jih je zadela nezgoda, jim je
nudila posebna zavarovalnica železničar-
jev toliko, da so bili zadostno preskrbljeni.
Skrbela je tudi za njihove proteze. A dose-
lje njihove rente še niso prevedene. Za
prejšnjih 100 zlatih kron prejemajo 25 din
mesečno, le nekateri od teh še malenkostno
draginjsko doklado, za katero vodi skrb
— ne vemo zakaj — Bratovska skladišča.
Ta pa zadnji čas že itak neznatne dokla-
de znižuje. Invalidom se odreka popravilo
in nabava protez. A najbolj čudno je, da
so bili v letu 1927, prevedeni samo oni in-
validi, ki so bili pod madžarsko krono. Vse
ostali že 10 let z enako pravico pričakuje-
jo, da se jim krivica popravi tudi za nazaj.
Letos v marcu je g. prometni minister Fr.
Spahou poudaril v narodni skupščini, da bi
morali biti tudi ti invalidi po rimskem
sporazumu prevedeni že pred 10 leti, a da
se to ni zgodilo, je kriva slaba stilizacija
posameznih členov o prevedbi.

Na podlagi vseh navedenih podatkov se
Društvo železniških upokoencev za drav-
sko banovino v Ljubljani ponovno obrača
z nujno prošnjo na vse odločujoče gospe-
de, naj se prizadetim popravijo krivice. Naj
se jim vsaj na jesen življenja zagotovi
borni življenjski obstanek! Naj se njihove
pokojnine vseh vrst in nezgodne rente va-
lorizirajo na predvojno kupno moč!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Božična številka „JUTRA“ bo izšla v petek zjutraj.

Zaradi treh praznikov bo tri dni aktualna. Na pomnoženih straneh bo objavljena mnogo pestrega in zanimivega čtiva. Rekordna naklada prazničnega „Jutra“ v zvezi s tridnevno aktualnostjo bo nudila interesom izredno močno publika-cijsko silo po oblačnem nepovisanem tarifu.

Ne dvomimo, da se bodo usa ona naša trgovska pod-jetja, katerih kupčijski uspehi zavise od spoznavanja prednosti blaga, ki ga priporočajo občinstvu v nakup, poslužili te izredne publika-cijske sile, ki jim bo dovedla mnogo novih odjemalcev in interesentov, njihovim starim odjemalcem pa bo z oglasi utrdila prepričanje, da kupujejo dobro blago pri dobrem viru.

Prosimo vse one naše velenjene inserente, ki bodo to publika-cijsko silo izkoristili, da nam svoja naročila dostavijo čimprej.

Oglasni oddelek „JUTRA“.

Domače vesti

* Doslej neznano sliko skladatelja Da-vorina Jenka so našli v arhivu Srbskega cerkvenega pevskega društva v Pančevu, ki se pripravlja na proslavo svoje 100-let-nice. Doslej neznana slika skladatelja Jen-ka je iz leta 1864., ko je bil Jenko 29 let star in je opravljal službo zborovodje Sr-bskega cerkvenega pevskega društva v Pan-čevu.

Vedno najlepša darila!

za dame in gospode nudi Special.
parfumerija „Venus“ pred g. pošto

* Novi grobovi. V ljubljanski bolnišnici je umrl g. dr. Viktor Ahazhiz, odvetnik in de-želno sodni svetnik v pokoj. Ugodni pokoj-nik je bil ugoden jurist, visoko cenjen od svojih tovarišev in prijateljev. Pogreb bo danes ob pol 16. — V Mariboru je umrl za-zebnik g. Ivan Fatur, v starosti 63 let. Po-rod je bil iz Kilovč v Juljski Krajci. Po-kopali ga bodo danes ob 16. — V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Leon Ozmič, davčni kontrolor v pokoj. Pogreb bo danes ob pol 15. — Pokojnim blag spomin, žalujčim naše iskreno sožalje!

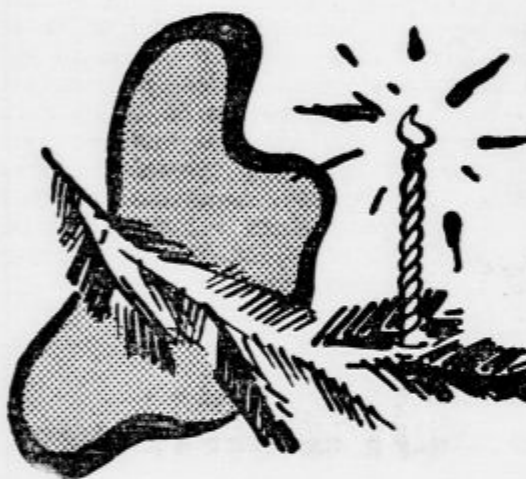
* Kupujte za božič in novo leto Ciril Me-todove razglednice, kajti a tem podpirate domači obrt, domače umetnike in narodno obrambno šolstvo.

* Ciril Metodova družba poziva svoje po-družnice, da svoje nabrane prispevke naka-žejo po položnici vodstveni blagajni. Prosi-mo!

Večjo množico ostankov lodna po zni-žanih cenah nudi Teokarovič, Gradišče 4.

* PUTNIK-ovi izleti so že od nekdaj priljubljeni. Zato vlada za letošnje PUT-NIK-ove božične izlete veliko zanimanje. Cena prevoza z brzovlakom in potnih do-kumentov je za Trst Din 145, za Gorico Din 165. Za PUTNIK-ove božične izlete je danes do 18 ure zadnji dan prijave. Pri-jave še sprejema v Ljubljani PUTNIK v svojih biljetarnah, Gajeva 3 in Hotel Me-tropol, izletna pisarna Okorn v hotelu »Slon«, na Gorenjskem pa biljetarni PUT-NIK na Jesenicah in v Kranju.

* Objede obleke barva v različnih bar-vah in plisirava tovarna JOS REICH. 1.
Eno srce — ena RADENSKA.
ESKENA ZA RUM IN LIKERJE v
trgovini IVAN KANC-Nebotičnik.

LE 3 DNI DO BOŽIČA:

Robci damski

6 kom. din 10.—, 26.—, 30.—

Robci moški

6 kom. din 33.—, 45.—

Damske rute in šali

din 9.—, 12.—

Volnene rute

Barhent

črtasti za pižame din 12.—, 16.—

črtasti svileni din 29.—

rožasti za perilo din 8.50

10.—, 14.—

Češki barhent rožast

za domače halje din 13.—

Defin rožast

za domače halje din 16.—

Svileni barhent rožast

za domače halje din 28.—

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA

F.KS **SOUVAN**

MESTNI TRG 24.

* Radijski sprejem kratkih valov. V naj-novejših modelih Philipsovih radijskih apa-ratov je posebno dovršeno konstruiran del za sprejem kratkih valov, s pomočjo ka-terega je omogočena velika izbira sprejema raznih evropskih in prekooceanskih ra-dijskih postaj. Zaradi posebnih fizikalnih lastnosti, ki vplivajo na razširjanje kratkih valov, uporabljajo emisijske postaje v raz-nih dnevnih dobah razne valovne dolžine. Če pogledate novo razsvetljeno skalo naj-novejših Philipsovih aparatov, boste opa-zili na njej pet posebno označenih mest, ki odgovarjajo najvažnejšim valovnim področ-jem in sicer 16, 19, 25, 31 in 49 metrov. Na teh označenih mestih se sprejemajo naj-važnejše postaje. Pri sprejemu si je treba zapomniti, da odgovarja sprejemu po dne-vu krajša, a sprejemu ponoči daljša valov-na dolžina. Ako je med emisijsko postajo in mestom sprejema dan, se uporabljajo v glavnem valovna področja 16 in 19 me-trov. N. pr. postaja Buisand Brook (New York) prične s svojo misijo ob 9. zjutraj po ameriškem času. Te emisije se lahko sprejemajo okrog 15. po evropskem času v Londonu, Parizu, itd. Valovna dolžina je takrat 16,87, a celo področje med postajo in sprejemnikom je pod dnevno svetlobo. Kadar pa na enem delu tega področja na-stane noč, se izpremeni valovna dolžina od 16 metrov na 19 metrov, pozneje pa od 25 na 31 metrov. Kadar pa na vsem področju noč, se uporablja področje od 49 metrov. To pojasnilo bo dalo čitateljem pouk o lastnosti kratkih valov in olajšalo jim bo iskanje kratkovolnih postaj s Philipsovimi aparati.

ČISTO, HITRO in VESTNO

so vedno gospodje postreženi v znanem brivskem salonu

GJUD ALEKSANDER

Ljubljana, Kongresni trg 6

(poleg kino Matice)

* Tudi Stepanke Kolašice so v nedeljo popoldne priredile praznično božičnico. Zbra-le so se v Tavčarjevi sobi pri Novaku, ka-mor so bile povabile k sebi okrašenemu bo-žičnemu drevescu in k jaslicam 60 otrok, starškov in stark. Predsednica gospe Ivanka Genusijeva je toplo pozdravila vse zbrane, posebej še tajačo centralo go. Gostičeva. Z besedami je otroke opozarjala, naj sledi današnjim vzgledom dobrodelnosti in če se komu izmed njih kdaj v bodočnosti nasmešne sreča, naj s plemenito dobrotli-vostjo pomaga drugim lajšati gorje. Tri de-klacije so deklarirale prigodne pesmice. Sie-dila je obdaritev s perilom in živili. Stepan-ke Kolašice so tako vključile v verigo svoje dobrodelnosti nov lep člen. Zaslužijo polno priznanja, kakor obenam velja pohvala vsem podpornikom, ki so božičnico omogočili.

odstranimo z »NIBOL« tabletami, ki so se obnesle tudi pri lažjasi in gihtu.

»NIBOL« tablete se uporabljajo tudi kot dobro sredstvo

proti tiganju udov

proti zobo- in glavobolu

pri hripi

pri boleznih prehlajenja

„NIBOL“

1 stek. z 20 tablet Din 20.—

1 stek. z 40 tablet Din 34.—

1 tuba »NIBOL« masti Din 20.—

Nibol dobite v vseh lekarnah.

APOTEKA MR. BAHOVEC, Ljubljana

8. sr. 17316/32.

* Nezgoda tatinskega cigana. V nede-ljo zvečer so na kinirski oddelki pripeljal mladega cigana, ki so ga orožniki blizu Stične z dvema streloma iz puške zadeli v nogo, ker jim je hotel ubežati. Dva cigana, brata Nikoliča, sta pred letom dni ukradla nekemu posestniku z Dubrave v štabranskem srezu tri konje in jih odgnala neznanokam. Orožniki so tatova poznali na videz in marji-vo so ju iskali ves čas. Medtem sta cigana začela upati, da so na Cabranskem nju-greh že pozabili, in sta se spet prišla ogle-dovat za ugodno priliko. Orožniki pa so ju prišli, in ker so ugotovili, da sta konja pro-dala nekje na Dolenskem, so ju odgnali v St. Vid pri Stični in v Mokronog, kjer sta bila vse tri v resnici spravila v denar. Ko so se vračali, so se v Stični ustavili, da po-kosijo. Med obedom pa sta se tatova, ki sta sedela pri svoji mizi, izmuznila iz hiše in začela bežati iz vasi. Spotoma sta se opo-stiti verig in brez dvoma bi se jima bil teg posrečil, če si ne bi bili orožniki od gostil-ničarja izposodili konja in voz in odhiti za njima. Enega so kmalu dohiteli, drugi pa je bežal proti bližnjemu gozdu, kjer je upal, da bo našel varno zavetje. Orožniki so sre-tili za njim in ga obkrali zadeli v nogo. Po drugem strelu je padel, da so ga morali na-ložiti na osebni avto, ki je pripeljal nimo, in ga odpraviti v bolnišnico.

Čas je misliti, kaj bomo dali na mizo za božične praznike!

Preskrbo perutnine, pristne štajerske pitane kapune, poularde je najboljšje pre-pustiti delikatni trgovini V. A. JANEŠ pri Operi, na Aleksandrovi cesti, ki za vse večje praznike preskrbi veliko izbero naj-odličnejše štajerske perutnine, zlasti pa čudovito sočne kapune. Perutnina bo na razpolago od četrta zjutraj dalje. — Telefon 34-55.

* Predavatelj iz rajha. V zadnjih letih prihaja skozi Ljubljano zmerom več malih, naznanih svetovnih popotnikov, ki so naj-večkrat iz Nemčije doma, pa so se odpravili na nekakšno informativno, poučno potovanje okoli sveta. Včasih se preživljajo ti neva-bljeni gostje z muziko in peljem po dvoriščih, včasih pa prosjajo po gostilnah, kavarnah in uradih od človeka do človeka in se vsa-komur posebej legitimirajo z vizitko, ki v nemškem, srbskohrvatskem, pa tudi v slo-venskem jeziku ljubezno tolači cilj in smisel njihove poti. Ne more biti dvoma,

Božična želja Vaših ljubljencev

SOENNECKEN

polnilno pero

Zastopstvo:

IV. BONAC — Ljubljana

APARTNA BOŽIČNA DARILA

da romajo vsi ti ljudje za čisti in informa-tivnim opravki, saj kažejo zmerom obdu-ovanja vredno tenkošlunost za rast in pro-speh svojega nacionalnega življa v tujih dr-žavah. Brez dvoma pa so mnogo nevarnejši tišči popotniki iz rajha, ki se ne oglašajo po dvoriščih in lokalih, temveč iščejo v na-ših krajih zaupnejših stikov. Tako je te dni krošnjari po Ljubljani neki Nemec iz Ber-lina, ki je nastopal kot specialist za prona-gandno delo med samostanskim duhovštvom. Hodil je od samostana do samostana in se ponujal redovnim predstojnikom za kratke nastop kot predavatelj. Hotel je govoriti o razmerah v Nemčiji s posebnim ozirom na preganjanje vere. Pa se je zazdel redovni-kom sumljiv in so ga izročili policiji.

KINO MATICA Tel. 21-24
DANES ob 16. uri zadnjičkrat veliki vojni film **PATRIJOTI**
LIDA BAAROVA — MATHIAS WIEMAN.
Predstava ob 19.15 uri radi koncerta odpade.
Ob 21.15 uri PREMIERA velikega senzacionalnega filma o doživljajih malome-ščanske v milijonskem velenem **»DEVETNAJSTLETNA«**
Robert Taylor — Janet Gaynor
Kulturni film: »Havajski otoki — Honolulu. — Predstave ob 16. in 21.15 uri.

* Sokol I. na Taboru pripravlja silver-strovanje s prav bogatim sporedom. Pro-gram bo res prvovrsten. Podrobnosti bodo še objavljene.

* Poroka. Včeraj sta se poročila g. inž. Adolf Morel in gđ. Breda Tavčar, hčerka g. inž. Karla Tavčarja, sum. nadsvetnika v Ljubljani. Bilo srečno!

* Darovi. V počaščenje spomina pokoj-nega g. prof. Alojza Tavčarja so darovali K. Tavčarjevi 150 din dijaški kuhinji »Domo-vinac« za božičnico. — Gospa Jožefa Blažon, soproga nadrevidenta v p., je darovala za božič gluhonim 50 din, slepim v Ljublja-ni pa tudi 50 din. — Namesto svetila na grob g. Alojzija Očka daruje za revno družino v Štepanj vasi g. Andrej Sever 60 din. — Srčna hvala!

* Sv. maša za duševne za pok. Elizabeto Mikuš se bo brala v sredo 22. t. m. v fran-čiškanski cerkvi.

* Družina v blevu. Pred tedni smo pod tem naslovom objavo poročali o vnebovpijo-čem primeru bede, ki je v času gospodarske krize postala delu mladega, a od večnega glodovanja že zdavnaj izbrpanega, brezposle-nega brivskega pomočnika, njegovih dveh otročev in tretjič noseče žene nekje na ro-bu Ljubljane. Dasi je dolgo brez dela, je mož zmerom z najskrbnejšo vneto štedil pa-ro za paro, da bi bilo za najemnino, a nikjer ga niso sprejeli pod streho, ker si pač vsak gospodar želi v hišo družino brez otrok. Nje-govemu sinu je šest let in hodi v šolo, hčer-ka je stara 17 mesecev. Ko smo pisali o nji-hovi žalostni usodi, smo upali, da se bodo dobri ljudje, pa tudi instance, ki jim je na-ložena skrb za najbednejše izmed bednih, pozanimali zanje, da jih bodo obiskali v hle-vu, ki je postal njihovo poslednje zavetje, in da bodo otrokoma vsaj za Miklavža hoteli napraviti majhno veselje. Toda v Ljubljani se zdi vsaka ulica predloga, tudi mestni so-cialni urad si ni mogel utrti toliko časa, da bi si šel od blizu ogledovati vso reč. Med-tem je neurečnemu očetu uspelo, da je be-do svoje družine rešil iz hleva in jo preselil v stanovanjsko barako, ki je last lesnega tr-govca g. Bartola, na Vilharjevi cesti za glav-nim kolodvorom. A kljub dejstvu, da so za-varovani vsaj pred vetrom in dežjem, ne bo svet večer štirim ljudem nič lepši od Mi-klavževga. Ko se te dni uživa radost po meščanski hiši, iščemo in ključemo plemen-itna erca v ljudeh in prošimo, naj jim vsaj za nekaj minut, vsaj za spomin na božjega sina, ki je pred dvema tisočletoma prišel, da bi svetu prinesel blazor in odraščev, poma-galo iz mraza in gladi.

Vsakovrstno pohištvo

In LESTVE Vam izdela po najnižjih cenah tvrdka I. REPŠE, Ljubljana, Igriška ul. 3.

TRAJNE ONDULACIJE TER BAR-VANJE LAS: po konkurenčnih cenah, izvršuje damski česalni salon FRANK IVAN, Ljubljana, Trnovo, Kolesarja.

PREZIVITE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SILVESTROVO V OPATJI (Abaziji) **Palace Hotel-BELLEVUE.**
Priredile se bodo velike zabave. — 3 dnevi polne penzije z vsemi izdatki Lit 180.—, informacije: Waggon Lits Cook, Zagreb, telefon 5775.

NE SAMO,

da Vam ob nakupu fotoaparata strokov-nja svetujemo, temveč se tudi zavezemo istega zamejati če pride nov model iz tovarne, ali ako Vam isti ni po volji! — Zato nam zaupajte nakup fotoaparata!

Fotoaparat je zelo lepo in primerno

BOŽIČNO DARILO!

obenem Vas tudi podučimo kako morate fotografirati pri božičnem drevescu ter Vam nasvetujemo pravi film!

Foto Tourist — Lojze Šmuc,

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.

* Moderna kirurgija. Zastopstvo sve-tovnoznanih Bayerjevih tovarn za zdra-vila in medicinske preparate je v soboto zvečer predvajalo v mali filharmonični dvorani zanimiv film o posebno delikatnih kirurških posekih pri boleznih na čelju-sti in v ustni duplini. Film, ki si ga je ogledalo veliko število naših zdravnikov in pripadnikov drugih zainteresiranih krogov, je pokazal, kako se dajo navidez brezupne nakaze, ki jih človek nosi že od rojstva ali ki so kasneje nastale zaradi bolezni, srečno odpraviti pod spretno kir-urgovo roko. Operacije na tako delikat-nem mestu, kakor je glava, zahtevajo se-veda silno opreznega in neskončno obzir-nega dela, zlasti še, kerje med pacienti, ki jim je na tem mestu potrebna kirur-gova pomoč, zelo veliko število otrok. Vsa zdravniška spretnost pa ne bi dosti zale-gla, ako nam domača kemična veda ne bi bila dala na razpolago učinkovitih ane-stetičnih sredstev, s katerimi je mogoče telo na kritičnem mestu tako omrtvititi, da se operacija izvrši popolnoma brez bo-lečin Ravno Bayerjeve tovarne so po svojih proizvajalcih te vrste zaslovene širom sveta. Kakor je film jasno pokazal, pre-našajo po lokalni anesteziji s Bayerjevimi preparati tudi majhni otroci pri polni za-vesti z lahkom kirurgovo nož.

* Zenske so vladarice sveta zakaj v nji-hovih rokah sta človek in dom. Moškim ne kaže nič drugega, kakor da orbe za naj-boljšo odločitev z njimi. Za božič in za novo leto jim morate napraviti veselje s tem, da jim vrnite in jedilnici napolnite z izbrani-mi izdelki iz stekla, kristala, porcelana in keramike. Kakršnih ima najbogatejšo izbiro tvrdka Kollmann na Mestnem trgu.

* Po sosesah na oknih ocenjuje množica Sloveka in njegov okus. Največjo izbiro za-voe in hišne opreme ima tvrdka A. & E. Škaberne na Mestnem trgu.

Iz Celja

* V proslavo 50-letnice smrti pisatelja Frana Levstika bo priredilo Jugosl. aka-demsko društvo v Celju danes ob 20. v dvorani Delavske zbornice v Celju preda-vanje o Levstiku. Predaval bo cand. prof. g. Franjo Krušič. Vstopnine ni.

* V bolnišnici je umrl v nedeljo v sta-rosti 69 let sreski pristav v p. g. Ivan Mar-ko iz Zagrada 63 pri Celju; pogreb bo v sredo ob 15.30 iz nirtvašnice na mestnem pokopališču. Včeraj je umrla v bolnišnici v starosti 21 let trgovska pomočnica gđ. Zofija Šerbanova iz Rimskih toplic. Po-kojnina blag spomin, svojcem iskreno so-žalje!

KINO METROPOL. — Danes »POSLED-NJI MOHIKANEC«. Ljubzen poslednjega Mohikanca do bele žene. Velike borbe med Indijanci in belokožci.

DARILA in vse drugo za Božič v Franciškanski ulici!

Priporoča se trgovina

Ivan Krivic

Tvrda osnovana 1873. Specerijsko, kolonijalno in materialno blago — Telefon 39-15, Franciškanska ul. 10.

Krznarstvo Krašnja

nudi prekrasno izbero kožuhovine in svoje velike zaloge vseh vrst krzna.

V parfumeriji „Nada“

dobite najlepše darilo v veliki izbiri.

Cvetličarna „Roža“

ima vedno veliko izbero svežega cvetja, vencev, aranžmajev in preve-za cvetlične dekoracije.

MODO ZA GOSPODE

in dame zastopa odlični modni salon

K. Pučnik,

Velika izbira blaga za vse!

Božič—Bazelj

Briljanti, zlatnina, ure, srebrnina in sodobni nakit. Specialna delavnica za popravilo ur. Strokovna postrežba.

Glasbila

DORJATH JAKOB

specialna delavnica in zaloga vseh potrebščin, popravila in uglaševanje klavirjev.

V hotelu Slon

nemoteno obratujejo hotel, kopališče in buffet. — Vhod v Franciškanski ul.

Cvetličarna „Split“

nudi za praznike prekrasno cvetje in aranžmane.

Iz Maribora

* Smrt vrliga moža. Na Pobrežju pri Mariboru je umrl v 63. letu svoje dobe za-zebnik g. Ivan Fatur. Bil je zaradi svoje lju-beznive prijaznosti splošno priljubljen. Nje-govo smrt obkokujejo vsi, ki so ga poznali. Bil je mož dobričina, poštenjak, vsem dober in odkritosrčen prijatelj. Bil je zvest in dol-goleten naročnik »Jutra«. Ohranimo mu ča-sten in trajen spomin, žalujčim naše iskre-no sočutje!

* Angleško predavanje. Drevi bo ob 20. v realni gimnaziji. Predava učiteljica angle-ščine Miss Edith Oxley o Shakespearu. Vstopnine ni. Predavanje bo razumljivo vsa-komur, ki le malo zna angleščino.

* Gledališke novice. Dela Lipnjskaja, po vsem svetu znana diseuse (muzikalna predavateljica), ki nastopi v mariborskem gledališču v torek 28. t. m., predvaja svoj program v ruščini, poljščini, nemščini in francosčini ter nastopa v različnih umetni-ško izdelanih kostumih. Ona je eza najbolj-ših predstavnice tako zvane male umetnosti današnjega časa. — Bivši dolgoletni član mariborskega gledališča, sedaj režiser skop-skega gledališča, Vladimir Skrbinski, pride meseca januarja na večkratno gostovanje v Maribor. — Letošnja božična premiera bo temu času primerna navdse ljubka in pri-srčna Dickensova pravljica »Čvrček za peč-jot.

* Celo tehtnice krađejo. Iz drvarnice v Lekarski ulici 2 je doslej še neznan in neizsleden storilec ukradel 1500 dinarjev vredno tehtnico. Last tukajšnje Nabavljalne zadruge državnih nameštencev.

* Dobra mariborska sreča. Narodno stro-kovna zveza je za božič obdarovala 40 otrok najrevnejših članov z jestivinami, manufak-turnim blagom in drugimi potrebščinami. — V Ahtičjevi gostilni pa je delavska godba Ehrlichove tvornice priredila praznično božič-nico in je ob tej priliki obdarovala 400 re-vnih delavskih otrok z darili v skupni vred-nosti 30.000 dinarjev.

* Šahovske novice. Mariborski šahovski klub priredi v torek 21. t. m. ob 20. uri v kavarni Central za svoje člane in prijatelje šaha šahovski večer. Na sporedu je razdelje-vanje nagrad tekmovalcem splošnega klubska-ga turnirja in predavanje o šahovskih konč-nicah g. Krukova, ki je bil na tem turnirju stoodstotni zmagovalce. Obenem se klub po-slovi od sedanje lastnice kavarne g. Ide Stickerjeve, ki je bila klubu vedno zelo na-klonjena.

Opozorilo!

Božična številka „Jutra“ s pestro zanimivo vsebino bo izšla na pomnoženih straneh in v veliki nakladi

ŽE V PETEK ZJUTRAJ

Opozarjamo trgovce in druge podjetnike, ki nameravajo izkoristiti potrjeno »Jutrovo« publikacijsko silo, da bomo oglašje za to številko »Jutra« sprejemali DO ČETRTKA OPOLDNE. Prosimo pa, da nam po možnosti pošljete oglašje že danes in jutri.

Gospodarstvo

Industrija se seli iz Slovenije

Posledica ogromnih samoupravnih bremen

Iz Zagreba poročajo, da je ravnateljstvo Zedinjenja tvornic s'kleda d. d. na svoji zadnji seji sklenilo, da se pretežno del obratov tega podjetja v Hrastniku, Strazi in Sv. Križu pri Kogaski Slatini prenese v Zemun, kjer si je podjetje že zagotovilo potrebna zemljišča z industrijskimi tiri. Z deli v zvezi s prenosom bodo pričeli že v zgodnji spomladi. Vzporedno s postopno redukcijo in ustavitvijo dela v imenovanih tvornicah v Sloveniji bodo pričeli s produkcijo posameznih panog v novih obratih v Zemunu. Po informacijah zagrebškega »Jugoslovenskega Lloyd« je bila za ta korak Zedinjenih tvornic stekla merodajna predvsem razlika glede samoupravnih davčnih obremenitev, ki je danes v dravski banovini 10 krat večja nego na teritoriju uprave mesta Beograda.

Na tem mestu smo v zadnjih letih že nešteto opozorili na nevarnost, ki preti vsakemu slovenskemu gospodarstvu, če ne znižamo samoupravnih davčnih bremen na sorazmerno višino. Opozorili smo zlasti na pogrešni sistem dajatev in subvencij banovini, ki ima za posledico, da dobi dravska banovina iz banovinskih fondov prometnega davka in skupnih banovinskih trošarin le neznaten del onega, kar prispeva v te fondove. To omogoča drugim šibkejšim banovinom, da lahko krijejo svoje potrebe v pretežni meri z dotacijami in subvencijami in da imajo le razmeroma majhne banovinske doklade, medtem ko mora dravska banovina zaradi nezadostnih dohodkov iz teh fondov pobirati visoko dajatev in druge banovinske davščine. Opozorili smo tudi, da ustvarja naš davčno-upravni sistem, po katerem se na področju uprave mesta Beograd ne plača nobena banovinska doklada, na tem področju posebno ugodne pogoje za gospodarski razvoj na škodo ostalih krajev. Medtem ko znaša v Ljubljani občinska in banovinska doklada 120%, v drugih krajih dravske banovine pa še mnogo več (60% banovinske doklade, 26% banovinske šolske doklade in 50 do 100% občinske doklade) znaša v Beogradu občinska doklada, ki nadomešča tudi banovinsko doklado, vsega le 20%.

Nazivlje dobro mišljenim svarilom so naše samouprave zadnja leta samo zvišale bremena, namesto da bi jih zaradi potrebne izenačenja z drugimi kraji v državi zniževale. Zlasti v Ljubljani so v zadnjih dveh letih občinska davčna bremena do-

segla že neznošljivo višino. Industrija se že nekaj let Ljubljane docela izogiba in sedaj čujemo, da se nameravajo tudi nekateri ljubljanska podjetja izseliti. Na nedeljskem občnem zboru Električne zadruge v Šiški je bil naveden primer nekakega podjetnika, ki ima v Šiški potrebna zemljišča za gradnjo večjega podjetja, pa je sedaj sprčo nove pogodbe med Električno zadrugo in mestno občino to namero opustil ter se bo naselil v Karlovcu, kjer je cena električnemu toku neprimerno nižja.

Naše samouprave prav v teh dneh pripravljajo predloge proračunov za l. 1938—1939. Sprčo ponovnih pojavov v izseljevanju industrijskih podjetij, pričakujemo naša javnost, da bodo samouprave vsaj sedaj, ko se že vidijo posledice zgrešene politike, spoznale, kam vse to vodi, če se bremena zvišujejo brez konca. Gospodarski bodočnost Slovenije, ki ima premalo zemlje, da bi preživljala rastoče število prebivalcev, je samo v razvoju industrijske in obrtne delavnosti. Ker pa industrije ne moremo prisiliti, da bi se naselila pri nas in tu plačevala mnogo višje samoupravne dajatve nego drugod, zato je nujno potrebno, da spremenimo sedanjo politiko stalnega zviševanja bremen in da pričnemo s postopnim zniževanjem davčin, sicer bomo v gospodarskem razvoju vedno bolj zaostajali in se ne bomo nikoli rešili brezposelnosti. Zavedati se moramo, da prinaša vsako novo podjetje zasluska delavcem in nameščencem in da pomeni vsaka izselitev industrije iz Slovenije povečanje brezposelnosti, ter potrebo novih izdatkov za socialno skrbstvo.

Z vso odločnostjo moramo zahtevati tudi spremembo doseganega sistema financiranja banovin. Sistem skupnih banovinskih fondov, ki se je pričel izvajati z l. 1935/36 in je bil še razširjen v lanskem in letošnjem letu, ter ima za posledico, da mora Slovenija prispevati znatne zneske za subvencije in dotacije drugim banovinom, ki šele na tej podlagi lahko nudijo industriji ugodnejše pogoje za naselitev, se mora likvidirati. Postaviti moramo načelo, naj vsaka banovina iz svojih sredstev skrbi za banovinske in samoupravne potrebe. Če vsega tega ne bomo izvedli, lahko pričakujemo še težjih posledic za gospodarski razvoj dravske banovine.

trgovinskem ministru; podpredsednik je šef industrijsko-komercialnega oddelka oddelka za upravo državnih gozdov v ministru za gozdove in rudnike; za tajnika, ki je tudi član odbora, pa določi trgovinski minister enega izmed uradnikov oddelka za zunanjo trgovino in trgovinsko politiko.

Poleg navedenih delegatov pridejo v strokovni odbor po en predstavnik trgovinskega ministru (industrijsko-obrtni oddelki), prometnega ministru (komercialni oddelki), generalne direktorije državnih železnic, finančnega ministru (bančno-valutni oddelki) in Narodne banke. Končno pridejo v strokovni odbor delegati strokovnih organizacij. One strokovne organizacije lesnega gospodarstva, ki jim bo to pravico priznal trgovinski minister v sporazumu z gozdnim ministrom, bodo v strokovni odbor delegirale po enega predstavnika in njegovega namestnika. Organizacije, ki imajo stalno tajništvo, bodo delegirale tudi svojega tajnika (po prejšnjem pravilniku je predstavnik strokovnih organizacij v odbor imenoval trgovinski minister v sporazumu z gozdnim ministrom). Na seje se bodo po potrebi klicali tudi predstavniki drugih organizacij in državnih uradov, ki jih zanimajo vprašanja dnevnega reda, kakor tudi posamezni strokovnjaki.

Strokovni odbor za gozdne proizvode sklepa na sejah, ki jih po potrebi sklicuje predsednik. Predsednik je dolžan sklicati v 14 dneh sejo, če to zahteva 8 članov strokovnega odbora z navedbo dnevnega reda. Za delo strokovnega odbora je potrebno, da je navzočih vsaj 12 članov. Sklepa se soglasno, v primeru nesoglasja se vnese v zapisnik eno in drugo stališče. Mišljenja strokovnega odbora se dostavljajo na pristojna mesta.

Predsednik, podpredsednik, tajnik in stalni tajniki strokovnih organizacij tvorijo ožji odbor (po starem pravilniku so ožji odbor tvorili samo predsednik, podpredsednik in tajnik). Ta ožji odbor ima nalogo, pripraviti gradivo za sejo strokovnega odbora, sklepati o sklicanju sej strokovnega odbora in o dnevnem redu ter skrbeti za izvrševanje sklepov strokovnega odbora. V nujnih primerih stavi ožji odbor predloge za koordinirano akcijo pristojnih resorsov in te predloge nujno dostavlja vsem članom strokovnega odbora. Za delo ožjega odbora je potrebno, da seji prisostvuje najmanj 5 članov.

Pravilnik o prostovoljnem večjem pokojninskem zavarovanju delavcev

Minister za socialno politiko je v »Službenih novinah« objavil pravilnik o prostovoljnem večjem zavarovanju delavcev za slučaj onemoglosti, starosti in smrti. Ravnateljstvo Osrednjega zavoda za zavarovanje delavcev lahko delodajalcem, ki zaposlujejo redno več nego 100 delavcev, zavezanostim starostnega zavarovanja, in ki izpolnjujejo pogoje pravilnika, dovolijo, da plačajo za vse svoje delavce ali za posamezne določene skupine delavcev, ki jih mora biti prav tako več nego 100, poleg rednih prispevkov še dopolnilni prispevek, ki se ga delodajalec vnaprej obveže plačati zaradi povečanja pravic v slučaju onemoglosti, starosti in smrti. Delodajalec sklene zaradi večjega zavarovanja pogodbo z Osrednjim uradom za zavarovanje delavcev. Če se prijavljeni dopolnilni prispevek deli tako, da odpade na delavca več nego polovica, mora delodajalec predložiti tudi pisni pristavek najmanj treh četrtin prijavljenih delavcev. Dopolnilni prispevek za prostovoljno večje zavarovanje ne more presegati dvakratnega zneska rednega zakonitega prispevka za slučaj onemoglosti, starosti in smrti. Dopolnilni prispevek se plača skupaj z zakonitim prispevkom. Pogodba se sklene najmanj za štiri leta. Predmet prostovoljnega večjega zavarovanja so vse rente in podpore iz 10. poglavja zakona o zavarovanju delavcev po pogojih tega zakona; rente in podpore se pri tem računajo na podlagi rednega zakonitega prispevka, povečanega za dopolnilni prispevek o odbitku za posamezne primere določenih odstopov, za upravne stroške in povečanje rizika.

Ravnateljstvo Osrednjega urada bo izdelalo za prostovoljno večje zavarovanje posebne tarife, ki bodo izračunane tako, da bo priznana pravica na rento s končanim 65. letom starosti ali po 35 letih vplačevanja dopolnilnega prispevka, toda ne pred 60. letom starosti, povečanje zakonite rente za vsako leto vplačila dopolnilnega prispevka in zavarovanje dosmrtnih vdovske rente onemogli vdovi. Za to prostovoljno večje zavarovanje se bodo prispevki računali po posebnih pogojih in tarifi.

Danes PREMIERA francoskega filma **Klic življenja** (L'appel de la vie) življenje na kliniki za čustvene bolezni — V glavnih vlogah priznana igralca VIKTOR FRANCEN in SUZY PRIML — Predstave ob 16, 19.15 in 21. uri.

KINO UNION Tel. 22-21

Pred spremembo deviznega pravilnika

Na svojih poslednjih zasedanjih je delegacija borz kraljevine Jugoslavije, katere predsedništvo vodi v letu 1937 ljubljanska borza, med drugim razpravljala o potrebi izpolnitve telefonske službe in je vložila v tem smislu utemeljeno predstavko na poštne ministru, ki jo je glede na tehtne razloge tudi pozitivno rešil. Odredil je, da se da na razpolago več prostih linij za telefonske razgovore med posrednimi borzami, vsaj v času, ko trajajo borzni sestanki. Prav tako je delegacija poslala več predstavk finančnemu ministru, in sicer glede znižanja državne takse na razsodbe, glede ukinitve zaračunavanja rentnega davka na obresti itd. Te predstave še študirajo v finančnem ministru. Predstavko delegacije zaradi dostavljanja razsodb pristojnim davčnim upravam je medtem ministru že rešilo v smislu predloga delegacije. Objavilo je svojo rešitev v »Finančnem zborniku« min. fin. št. 49 od 9. decembra 1937.

Ker je postal dosedanja devizni pravilnik zaradi večletnega izpolnjevanja in spreminjanja že skoro povsem nepregleden ter nejasen, tako da se v njem že težko spozna najboljši devizni strokovnjaki, je delegacija predlagala finančnemu ministru popolnoma novo kodifikacijo v smeri poenostavitve deviznega pravilnika. Na tem se zdaj intenzivno dela! Istočasno je delegacija opozorila na težkoče, ki jih povzroča različno notranje deviz, tako da imamo tečaj na bazi stabilizacijskega dinarja, nadalje tečaj za oficijelno premijo 28.5% in tečaj privatnega kliranga. Predlagala je poenotenje tečajev z istočasnim povečanjem premije do višine dejanske vrednosti deviz.

Narodno banko je delegacija opozorila na potrebo, da obračuna odkupno tretjino izvoznike premije po dejanskem in ne kakor doslej le po oficijelnem tečaju, s premijo, ker se s tem zavira izvoz in je naš izvoznik oškodovan na tečajni razliki, medtem ko v drugih državah dajejo izvoznikom še nagrade v obliki izvoznih premij. Sprejet je sedaj predlog, da se zniža dosedanja odkupna tretjina na 1/3 t. j. na 20% deviz od izvoza.

Gospodarske vesti

Uporaba električnih vodov. Gradbeni minister je z odlokom od 9. t. m. odobril, da se rok, od katerega se smejo uporabljati električni vodovi, izloži iz Izolirne cevi, izdelani po uredbi M. g. št. 976/36, podaljša za nedoločen čas, dokler se ne izda nova uredba z zakonsko močjo o električnih instalacijah in o materialu iz izvrševanja teh instalacij.

Borze

20. decembra

Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski šilingi v privatnem klirangu nekoliko pomenili in so se trgovali po 8.68, medtem ko je bilo za angleške funte povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem klirangu so se avstrijski šilingi trgovali po 8.6550 (v Beogradu po 8.64), za grške bone pa je bilo povpraševanje po 27.25. Nemški klirnikiški štiki stanejo v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu 14.00, za 15. december pa v Zagrebu prav tako 14.00.

Na zagrebškem efektu tržišču je Volja na škoda pri čvisti tendenci notirala 423 — 425 (v Beogradu je bil promet po 424). Zaključek pa je bil zabeležen za december po 422. Promet je bil nekaj v 6% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 77 in v delnicah Sečarane Osijek po 165.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2396.66 — 2411.26, Berlin 1736.06 — 1749.91, Bruselj 73.94 — 73.01, Curih 996.45 — 1003.52, London 215.05 — 217.11, New York 427.26 — 431.57, Pariz 146.10 — 147.54, Praga 151.33 — 152.43, Tret 225.74 — 228.83.

Curih. Beograd 10, Pariz 14.6850 London 21.61, New York 432.3750, Bruselj 73.4750, Milan 22.73, Amsterdam 240.45, Berlin 174.30, Dunaj 80.80, Stockholm 111.3750, Oslo 108.60, København 96.4750, Praga 15.19.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Volja škoda 423 — 425, 4% agrarne 54.50 den., 4% severne agrarne 54 den., 6% begunjske 78 den., 6% dalm. agrarne 75.50 — 77.75, 7% inv. vest. 96.50 den., 7% stabiliz. 88 den., 7% Drž. hip. banka 99 den., 7% Blair 81.25 — 84.75, 8% Blair 94 den.; delnice: Narodna

banka 7500 den., PAB 212 den., Trboveljska 200 — 220, Sečarane Osijek 162.50 — 167.50, Gurmman 51 den., Dubrovačka 405 den., Oceania 500 den., Jadranka 405 den. Beograd. Volja škoda 423.50 den. (424), 4% agrarne 55 — 56, 4% severne agrarne 55 den., 6% begunjske 79.50 — 80, 7% invest. 96.50 — 98, 7% Blair 85 bl., 8% Blair 94.50 bl., PAB 213 den. (213).

Blagovna tržišča

ZITO

* Chicago, 20. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 94.375, za maj 91.375, za julij 89; koruza: za maj 58.875.

* Winnipeg, 21. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 127.25, za maj 116.875.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Torek, 21.: Zaprio. Sreda, 22.: Svedrovi (Fric-frac). Premiera. Premierski abonma. da med najbolj znane francoske pisatelje, ter je bogatili dramsko literaturo s številnimi deli lahkega značaja. Kot posebna značilnost mu je lastna tieta nedosegljiva romanska lahkost v slikanju življenja, ki je karakteristična za francoske pisatelje-komedijografe. Drama vzporedi 22. t. m. njegovo komedijo »Svedrovi« (Fric-frac). V glavnih vlogah so zaposleni: gge. Sava Saverjeva, Mira Danilova, Danč in Sancin. Režiser in inscenator: inž. Stupica.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Torek, 21.: Vesela vdova. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Gostuje ga. Zlata Gjurgjenac. Sreda, 22.: Prodana nevesta. Red Sreda. Gostovanje Josipa Križaja.

Ga. Zlata Gjurgjenac-Gavella gostuje dr. v. v. Leharjevi opereti »Vesela vdova«, ki je zaradi prepleh, splošno znanih melodij, še vedno izredno priljubljena. Za našo delo je delo priredil kapelnik Štrifol, ki tudi muzikalno vodi to predstavo. Naslovno vlogo poje ga. Gjurgjenac, ostala zasedba kakor v lanskem sezoni, le meeto g. Zupana nastopi g. Janjo.

Čajkovskega opera »Evgenij Onjegin« se bo pela prvič v letošnji sezoni 23. t. m. za premierski abonma. Kapelnik Štrifol, ki delo dirigira, je oskrbel za letošnje vzporedi: gge. Oljdekop, Kogojeva, Španova, Škerjančeva, Primožič, odnosno Kolacio, Betšio, Banovec in drugi.

MARIORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 21.: Pod to goro selamo. Red B. Sreda, 22.: Zaprio.

Uradnika

sprejme denarni zavod. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Zadruga«.

Tovarniški objekti,

600 m² zadržane ploške, 6000 m² prostornine — tik kolodvora Stične ugodno napredaj. Informacije Roje, Stična.

ZASTOPNIKA

prvorazrednega in dobro vpeljanega za Slovenijo IŠČE zagrebška tvornica bombažnih in volnenih tkanin. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

VAS ZVESTI SPREMJEVALEC

„OLLA“

Gum.?

KI VAS ZANESLJIVO VARUJE.

Kulturni pregled

Domača opereta »Ančka«

Zaradi obolenosti našega opernega poročevalca prinašamo šele danes oceno operete »Ančka«.

Ured.

Menda nikdar v zgodovini ni bila razlika med glasbo lažjega in težjega ali resnega značaja tako občutna, kakor je danes. Povojno stremenje resne odrske glasbe se je oddaljilo od sentimentalne, da, nekoliko celo od romantičnosti, medtem ko se opereta ni mogla otresti sentimentalnosti, saj tvori njen glavni zaplet. Revijjska opereta se je sicer ogibala, kjer le more, zato ji pa nedostaja povezanost in enotnost navezane je na razkošno opremo in parket, s čimer imajo zopet mali odrski težave. V zadnjem času poskušajo z narodnimi snovi, ki se pa (vsaj glasbeno) mnogo bolj podajajo komični operi nego opereti, ker je razlika med šlagerjem in narodno pesmijo prebistvena. Nedeljska popoldanska publika pa žal še vedno hrepeni po že zavrženih izrodkih. Torej je tudi ta tip operete zašel v slepo ulico... Dovolj je utemeljitev, zakaj se današnja operetna tvorba omalovažuje.

Po vojni se je pokazala potreba po produkciji domačih operet, brž ko je naš Talijin hram odprl vrata lahki glasbi. Iz starjših tvorbe je bilo le malo glasbeno uporabnega. Sam sem poskušal začiniti opereto s harmonskimi in melodijskimi apartnostmi in se oddaljiti od šablone, kar pa ni prišlo. Drugi so se oprijemali narodne glasbe tretji zopet je spaval popolnoma v šablono stereotipnega šlagerja po današnjem povprečnem okusu. Takega kova je tudi opereta »Ančka«, delo avtorjev gge. Samca in Dobeča. Naglasiti je treba, da okus naše operetne publiki močno polaga

važnost na odrsko dejanje. Zato je bila hiba prejšnjih domačih operet navadno v tej točki, namreč v pomanjkljivem libretu in slabi inscenaciji. Tega »Ančka« ni moglo trditi. Odkar deluje v opernem gledališču režiser g. prof. Šest, se tej plati posveča večja pažnja. Insencija g. ing. arh. Sedlarja napravi izvrstne vtise. Igralci sami pa so gotovo že vnaprej izvolili učinkovito komiko svojih vlog in jo zato na odru dobera izrpal. Z glasbene strani deli ni moglo kaj očitati in dela čast avtodidaktu. Nekaj šlagerjev je prav posrečenih, drugi so preveč priprojeni po splošnem konceptu, da bi mogli v današnjem, s tako tvorbo kar prenasenečenem času izrecno zanimati. Mestoma dobro instrumentacijo je oskrbel g. Bradč.

Upraviteljico rožnih nasadov, pridno »Ančko«, je zaigrala in zapela ga. Ribičeva, ki se uspešno uveljavlja v operetnih vlogah. Okoli nje se vrtil vse Zabukovje od župana in županije (g. Simončič, ga. A. Danilova k. g.) do direktorjevega sina Petra (g. Gorski) in njegove zaročenke Fifi (gđ. Japičeva). Dva ruska profesorja (g. Rus in g. Prelih), ki pristaneta iz stratosfere, oživljata sceno, najbolj posrečena tipa sta pa vsekakor ga. Poličeva kot gospodinja Polona in g. Zupan kot koncesionirani fotograf Vinta. Za dober izid vseh zapletov skrbi inspektor Smola (g. Peček) s svojo nečakinja Lili (ga. Smerkolova).

Predstava poteka pod taktirko g. Zebreta živahno, kaže pa, da manjka za končujoč tehtnejši finale. Z nekaterimi plesmi se ni moglo strinjati. Če se ne fažo elegantno in skladno aranžirati bodisi zaradi mišlja ali zaradi plesoh, naj se rajši črtajo. Naposled se dejanje ne giblje da parketu, temveč v prosti naravi. P. Š.

Zapustil nas je naš nadvse ljubljani, nepozabni soprog, očka, brat, gospod

LEON OZIMICH

DAVČNI KONTROLOR V POK. v nedeljo ob pol 9. zjutraj.

Pogreb bo v torek, dne 21. t. m. ob pol 3. popoldne iz mrtvašnice veže splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 23. t. m. ob 7. uri zjutraj v cerkvi Mar. Oznanjenja. Prosimo tihga sožalja.

LJUBLJANA, dne 20. decembra 1937.

FRIDA, soproga; LEA, MARICA, METKA, otroci

ter ostalo sorodstvo.

IDEALEN

DAR ZA

BOŽIČ!

Kodak

Naznanjamo tužno vest, da je nenadoma umrl v 25. letu starosti naš ljubljani sin, brat, stric, gospod

ALFONZ SEDOVNIK

Pogreb dragoga pokojnika bo v torek, dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Podjunjska ul. št. 19, Ljubljana VII, na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 19. decembra 1937.

MARIJA, mati; FRANC, oče; brat: FRANC; sestre: MALCI, EMA KOPIREVC, MARIJA KAISER; svaiki; nečakinji in ostalo sorodstvo.

Kje so milijoni „agenta smrti“?

Boj za dediščino Zaharova — Hčeri vojvode Marchena-Villafranca — Birminghamski trgovec s čevlji — Ukana angleških davčnih oblasti

Basil Zaharoff

Boj za dediščino „agenta smrti“ Bazila Zaharova je stopil v novo fazo. Ko je kralj topov pred več nego letom dni umrl, sta veljali za glavni dedični njegovi pastorki, hčeri vojvodinje Villafranca. Zaharov se je bil s to vojvodinjo poročil l. 1924., potem ko je trideset let čakal najo. Njegova ljubezen do težke boje žive, za katero se je potegoval vse svoje življenje, je dala snov za mnogo romantičnih zgodb. Pred njegovo palačo v ulici Hoche v Parizu so prihajali vsak dan, tudi pozimi, celi vozovi najdragocenejših cvetlic, ki jih je naročal zanjo. Zanj je

opravi tudi zadnji milijonski posel svojega življenja, ko si je pridobil kontrolo nad igralnico v Monte Carlu.

Hčeri vojvodinje Marchena-Villafranca sta grofica Ostorog, ki živi kot »gospa Bourbonova« na Francoskem, in ga. Walfordova, žena nekoga londonskega brodalastnika. Kmalu po smrti Bazila Zaharova pa se je pojavil neki 67-letni mož, ki ima v Birminghamu majhno trgovino s čevlji: Hyman Barnett Zaharoff. Ta pravi, da je sin pokojnega Kreza, ki se je bil poročil kot mlad vojak. Ta zakon se je ločil, ko je šel on komaj dve leti. Toda kralj topov sina, ki je prišel kot ubog ruski emigrant na Angleško, ni mogel razbiti. Izjavljal je, da ni imel nikoli nobenega sina. Toda Hyman Barnett Zaharoff se takšnih izjav ni ustrašil, zdaj pa še posebno ne popusti, ko gre za težke milijone.

Med tem se je javil še neki možakar, Armenec Sadik Chachaty, ki pravi, da sta si bila njegov oče in Zaharov brata, pravo ime Zaharova pa je bilo Chachaty. Šele pozneje je agent smrti spremenil svoje ime, da bi ne kompromitiral svoje družine. To je bilo tedaj, ko se je preživljal v Carigradu s čudnimi posli, ko je bil

v Atenah svažilec čevljev, prižigalec svetilk in nočni čuvaj in ko so ga v Londonu zavoljo sumljivih poslov vtaknili v ječo. Šele pozneje je postal na Balkanu agent za prodajo vojnih ladij, topov, strojne in streliva, a še pozneje v Londonu najpomembnejši zastopnik oboroževalne industrije in pravi vodja Vickersove družbe.

Toda kje so milijoni Zaharova? Sprva so njegovo imetje cenili na kakšnih 5 milijard dinarjev, pozneje so pričele prihajati na dan presenetljive stvari. Izkazalo se je, da na vsem Angleškem ni več nego za 200.000 funtov sterlingov njegovega imetja. Tudi na Francoskem so zaman iskali težkih milijonov. Seveda je to mnogo ljudi, posebno pa dediče, zelo razočaralo. Toda sedaj pravijo, da je kralj topov pred kakšnimi desetimi leti velik del svojega imetja spravil v razne druge dežele, ker je vedel, da je davek na dediščino na Angleškem posebno visok. V tem primeru torej ne bi šlo za potegavščino, ki si jo je dovolil skrivnostni mož napram javnosti o višini svojega imetja, temveč za potegavščino, ki si jo je dovolil z angleškimi davčnimi oblastmi. To bi tudi dovolj dihalo po njegovih metodah...

Racija zaradi Weidmanna

Njegova sedma „žrtev“ je živa...

Pariz, 19. decembra. V zvezi s še vedno groze vzbujajočo Weidmannovo afero je pariška policija zadnje dni minulega tedna odredila strogo in obširno perustrucijo departementa Seine et Oise, kjer je imel Weidmann s svojimi tolpami varno zatočišče in skrivališče. Nad 300 policijskih stražnikov v uniformi in civilu je sodelovalo pri tej akciji.

Cilj racije je bil ugotavljanje istovetnosti prebivalcev v razvečenih kolonijah vil

Toda Karrerjeva živi. Njeno izkaznico so našli med papirji v Weidmannovi vili. Iskalo so jo povsod, nekaj dni brez uspeha. Menili so že, da je tudi ona postala žrtev množestvenega morila, tedaj pa so jo odkrili v Neuillyju, kjer služi pri neki družini. Karrerjeva pravi, da si ne more razložiti, kako je prišel Weidmann do njene izkaznice. Srečala ga je nikoli in tudi drugače ni imela z njim nobenih stikov. Weidmannovega tovariša Milliona zasli-

Oddelek policistov se odpravlja na perustrucijo okolice St. Clouda

v okolišču St. Clouda. Vaucresson, odkoder je odrinila policija na izvid, se je za nekaj ur spremenil v pravcato policijsko taborišče. Okoli 8 zjutraj so agenti potrkali na vrata vseh vil in hiš in zahtevali podatke o vsakem posameznem stanovalcu. Hišne preiskave so se enkrat izostale. Če bi treba, jih bodo izvršili pozneje.

V zadnjih dneh se je raznesel glas, da je Weidmann obdolen še sedmega umora, Ane Karrerjeve iz Rappeja pri Belfortu.

šujejo dalje. Odločno taji, da bi bil on umoril Leblonda, pač pa zatrjuje, da je Weidmann i Leblonda i Kellerjevo ustrelil z njegovim samokresom. Zaradi tega se je pojavil sum, da je tudi Million morilec. Možakar tudi taji, da bi se bil z Weidmannom in Kellerjevo odpeljal v Fontainebleauški gozd, kjer je bila Kellerjeva umorjena in vržena v »jamo razbojnikov«.

Delbos se razgovarja z dr. Benešem

Izza obiska francoskega zunanjega ministra v Parizu. Pomenek s prezidentom Češkoslovaške republike, dr. Benešem

Proces proti knezu Radziwillu

Pokristjanjena Židovka in duhovnik, ki jo je krstil

Pred sodiščem v Ostrowu pri Poznanju se je začel proces proti knezu Mihaelu Radziwillu, ki naj bi se končal po želji skupine njegovih sorodnikov s tem, da bi ga postavili pod kuratelo. Ti sorodniki bi namreč radi preprečili poroko starega poglavarja svoje rodbine z ločeno ženo Sušestovo.

Knez sam ni prišel k razpravi, njegov zastopnik pa je izjavil, da se mudi z go. Sušestovo v nekem južnofrancoskem kopalisku. Javnost k tej razpravi ni pripuščen. Sodna odločitev bo odvisna od iz-

jave dveh izvedencev psihiatrov, ki so kneza med tem preiskali.

Afera zbujala na Poljskem veliko zanimanje in pri tem ima židovski izvor. Sušestove veliko ulogo, da se ljudje izjavljajo bodisi za knezovo odločitev ali proti njej. Lepa, mlada Židinja se je dala sicer pred nekoliko tedni krstiti in stopila je tudi v pravoslavno cerkev. Toda varšavski metropolit je pravoslavnega duhovnika poslal v neki samostan, češ da se ni držal cerkveno pravnih predpisov.

Udržal se umika iz politike

Iz Prage poročajo, da je bivši ministrski predsednik Franc Udržal odložil mandat kot senator češke agrarne stranke. Udržal steje danes 72 let in ima za seboj štirideset let živga parlamentarnega in političnega delovanja. Pred štirinajstimi leti so ga prvič izvolili v avstrijski državni zbor. Agrarni stranki je pripadal od l. 1907. Bil je dvakrat vojni minister v bratski republiki, od l. 1929. do 1932. pa tudi ministrski predsednik.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Na vrsti je Južna Kitajska?

Po nekih verzijah se bodo Japonci zdaj vrgli tudi na Južno Kitajsko. Na sliki vidimo glavno mesto Južne Kitajske, Kanton, s pristaniščem

Vila papeža Julija pod vodo

Dolina reke Tibere pri Rimu poplavljena

Dolina reke Tibere pri Rimu je te dni prizorišče hude poplavne katastrofe, kakršne ne pomnijo ondodni prebivalci skoro štirideset let. Tibera je namreč dosegla višino 17 metrov in ni narasla do te višine že od l. 1900. Valovi so s takšno silovitostjo butali ob zidove, da so bile rimske oblasti v velikih skrbih za obrežje in tamošnje naprave. Sam kralj in cesar Viktor Emanuel se je napotil v Vio Salario ter se z bližnje ondodnega mostu na lastne oči prepračil o obsegu velikih polav.

Ozemlje med Littorio in Sette Bagni leži pod vodo. Dolina Tibere je poplavljena, železniški promet proti Florenci je zaradi tega na mnogih mestih ogrožen. Fašistične organizacije so noč in dan na delu in po-

magajo poplavljenec. Guverner Rima je dal nesrečnikom na razpolago živila, obleko ter jim tudi odkazal zasilna bivališča.

Tako zvana Vigna di Papa Giulio, ena najmarkantnejših stavb iz zgodnje renesanse v Rimu, ki je bila pred leti kot sedež italijanskega poslanika pri Vatikanu restavrirana, je zaradi naraslih voda precej poškodovana. Silni pritisk valov Tibere je poplavljal vse ulice v okolju vile in voda je vdrla v kleti in v pritlične prostore, kjer je popolnoma uničila naprave za centralno kurjavo. Poslopje je tako razmajano, da je bil odpovedan sprejem novooimenovanih kardinalov.

Slikoviti otok sredi Tibere je takisto pod vodo, ki je vdrla tudi v bolnišnico San Giovanni. Pinije na otoku molijo samo svoje zelene krošnje iz valov. Pri Acqui Accosi nudi dolina Tibere podobo širokega jezera, iz katerega gledajo samo strehe hiš in visoka drevesa.

Reševalci so neprestano na delu. Dvajset gasilskih čet pomaga poplavljenecem z avtomobili in čolni. Gmotna škoda zaradi poplavl je zelo velika.

Kraljice leda

Svetovna prvakinja v umetnem drsanju na ledu Cecilia Cooldge s svojima konkurentkama Bredo Stroud (na levi) in Pamela Stephany (na desni). Slika je bila posneta na drsalšču v Wembleyu

ANEKDOTA

Aktivisti pravijo na Češkoslovaškem onim Nemcem, ki ne stoji v opoziciji, marveč se udeležuje javnih poslov. V zvezi s tem in ob očitnem namigovanju na tri nemške ministre s češkimi imeni si je neki hudomušnež izmislil posrečen odgovor na vprašanje »kakšen mora biti aktivist?« Biti mora čist kakor Spina (Spina — umazanec), hraber kakor Zajček in hud Nemec kakor Czech...

VSAK DAN ENA

»Veste, zdravnik mu je naročil, da sme pokaditi največ eno cigaro na dan...« (»Tedeski Tegu«)

Kako je bila potopljena „Panay“

Japonci so streljali celo na ranjene mornarje

Posebni poročevalec londonskega dnevnika »Times« v Nankingu, C. M. Macdonald je bil na krovu ameriške topničarke »Paney« v trenutku, ko so vrgli Japonci nanjo prvo bombo in je odnesel zdravo kožo. Zdaj je prispel v Šanghai ter odondot poslal svojemu listu dramatično poročilo o potopitvi vojne ladje.

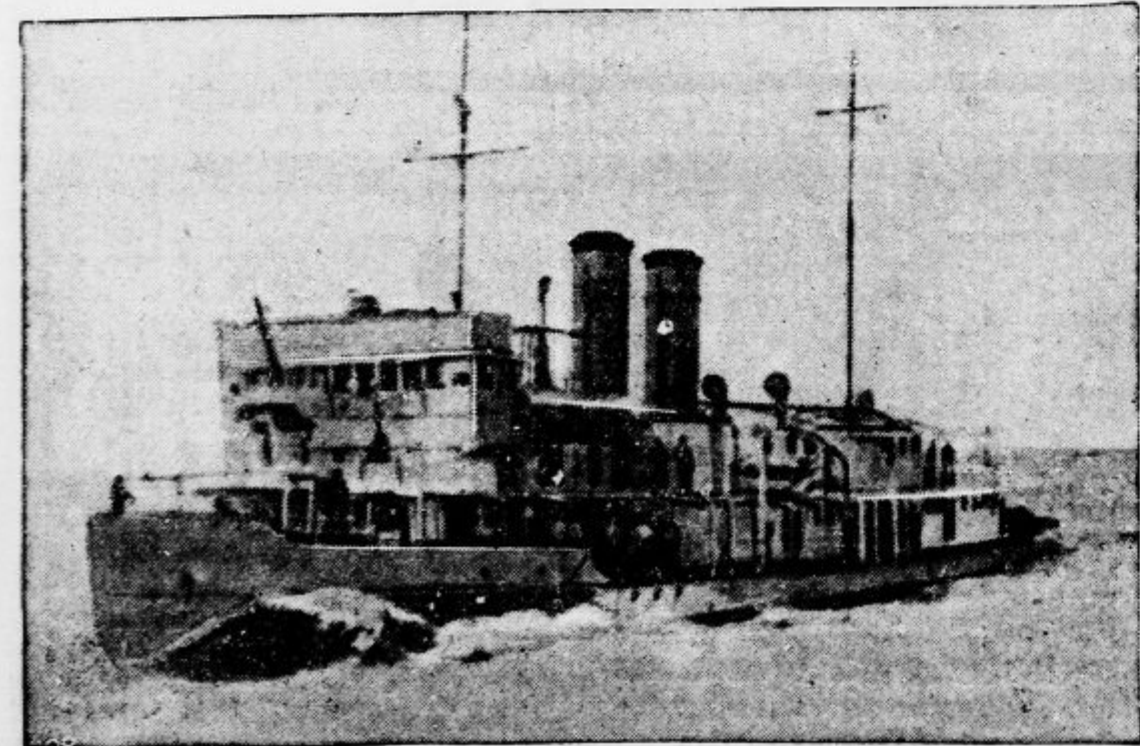
Potem, ko je bomba pogodila ladjo, so se japonska letala z združenimi močmi lotila uničevanja topničarke. Ameriška posadka je na napad odgovorila s strojnimi. Pet minut po 14. uri je bil izdan ukaz, da je treba ladjo zapustiti. Poveljnik Anders je bil ranjen na vratu in ni mogel govoriti. Zato je napisal povelje s kredno na krov.

Bombardiranje se je nadaljevalo. Američani so odgovarjali z ognjem iz strojnic. Med bojem so preložili ranjene z ladje v dva rešilna čolna. Toda Japonci niti tedaj niso odnehali. Ko je bil prvi čoln na polovici poti proti bregu, so ga začeli napadati obstrlejevati z mitraljezi. Ranjenih je bilo nanovo pet mož, od katerih je eden še

tisto noč podlegel poškodbam.

Čolni so morali zaradi japonskega obstrlejevanja dolgo križariti po morju in niso mogli do izkrcenišča. Ko pa so se približali cilju, so se morali skriti v gosti in visoki ločje, ki rase v bližini nabrežja. Tam so ranjenci imeli priložnost opazovati, kako se je neka japonska torpedovka približala ameriški topničarki ter oddala proti nji še šest strelcev. Ko so Japonci videli, da poškodovana topničarka ne odgovarja več, so se ji približali, splezali nanjo ter ostali na krovu več minut. Pozneje so se vrnili na motorke.

Ves čas, ko so se odigravali ti prizori, je na topničarki »Paney« vihrala dobro vidna ameriška zastava. Ladja se je pogreznila tri četrt ure potem, ko jo je zadel prvi izstrel. Ameriške ranjence so morali vojakji odnašati v ponjavah skozi zaledenelo močvirje. Pri tem se je reševalec led udaril pod nogami in so le z največjo težavo brodilji po blatu. S takšnimi ovirami so Američani naposled dosegli Hosien.

Ameriška topničarka »Panay«

Felice Natale;

42

7 smrtnih grehov

Povest iz Casanoyovih dni

Komu se je prvemu porodila neumna misel, da je imenoval starost častitljivo in vredno stremljenja, ko je vendar Ahil v cvetu mladosti zapustil ahajsko vojsko in je Aleksander kodrolas odšel s sveta, ki ga je bil osvojil!

V ugankah moje duše, ki se mi jih ni nikoli posrečilo popolnoma razvozlati, mora biti osnovano, da sem se po svoje uprl silam časa, ki so me hotele premagati, in ukradel iz svetlišča knidske boginje tudi poslednji venec, ki mi je bil še ostal.

Zraven templja, ki sem ga bil postavil svojemu častihlepu, je vstal nov tempelj, na čigar žrtvenik sem nanesel vso nežnost, brez katere ne more utripati nobeno umrljivo srce.

Namesto mehkih opank lepega prijatelja je stopil v tisti večerni uri na bogovom posvečeni vrh Misenskega rta trdi čevljev sla, ki je prinašal v vilo Tempe Lorenzova naročila iz škofijske palače; in Umberto Caldelari, ki je bil molčljiv kakor nikoli nihče drug, zaradi česar ga je Lorenzo vselej porabljal v važnih zadevah, mi je izročil pismo.

Brezbržno, kakor vsak dan, sem prelomil škofovski sigillum, ki je kazal Jagne nad premaganim zmajem, in jel brati. Tudi to pot je bila Lorenzova pisava trda in strma, kakor izklesana iz marmorja; kratkoča njegovih stavkov in izbira njegovih železnih besed sta še bolj podčrtavali neizprosno, ki sem jo dobro poznal. Pisal mi je:

»Monsignore!

Zdi se mi, da bi je zdaj ura najvišje žrtve, ako se namreč Vaša Prezvišenost še oklepeje misli, da naj bi sijaj škrlatne halje kmalu nadomestil škofovski bager, o čemer ste zmerom tako radi govorili, kadar ste bili tukaj, v svoji palači.

Ze peti dan traja letos vaše bivanje v Bajti. V glavnem mestu škofije je pa slišati glasove, po katerih sodim, da sovražniki Vaše Prezvišenosti ne spijo.

Narobe, očesu nekega nepoklicanca se je moralo posrečiti, da je predrl goste liste lavorjevih seči in srebrnkasti zastor stoletnih maslinovcev na Bajskem vrhu; kajti vaše, drugače tako pokorno mesto se glede na vašo prečastito osebo že osem in štirideset ur ne razgovarja o ničemer drugem kakor o peklenščku in njegovem delu.

Odpustite svojemu zvestemu služabniku in ubogljivemu hlapcu, ki je to, kar mu je bilo zaupano pod pečatom naše svete izpovedi, zmerom varoval v grobnem molku! Toda zdi se mi, da je nezvestoba s krinko vdanosti na obrazu stopila v službo tistega, ki ničesar ne slutl.

Izdajstvo je na pohodu. Prezvišeni, ako se ne

zgodí hitro kaj odločilnega. Tukaj odkrito govorim o nečem, še mlademu duhovniku, Jacintu Onegliju po imenu, ki baje pozablja svoj duhovski stan in v svoji nesramnosti prestopa vsakršno mejo, tako da ga bo morala Vaša Prezvišenost drugim v strah kar najstrože kaznovati, ako naj za zmerom ne prepade dobro ime vaše škofije in preizkušni sloves vaše uradne vestnosti.

Omenjenega Jacinta Oneglia, o katerem jih na žalost že premnogo ve, da je Vaši Prezvišenosti bližji od vsakega drugega smrtnika, so videli v najbolj zloglasnih napoljskih ulicah od nezvesti pijanega v družbi najzvrženejših deklin; če torej ne najdete poguma, da mu naložite najtežje pokoro, ga zapodite s svojega dvora in ga z ekskomunikacijo izključite iz posvečenega stanu, tedaj je konec vseh lepih upov, ki sem bil neomajno prepričan, da jih smem v slavo naše presvete Cerkve graditi na vzvišeni čudež pri Sveti Mariji alla Neve in na častljivo osebo Vaše Prezvišenosti.

Grehe po napoljskih ulicah ki so mi dali povod za to pismo, bi bilo gledati na krivčevno mladost sicer moči popraviti s korenito pokoro in z vsemogočnim zdravilom časa, ali... in to je veliko hujše... Jacinto Oneglia je svoja posvečena usta, iz katerih bi se smela oglašati samo izpoved naše presvete vere, ponizal v trobilu krivoverskih nazorov, kakršnim Njegova Svetost sama grozi z večnim pogubljenjem in za kakršne določa sodba častitega Ignacija Loyolskega, k čigar vojski se s ponosom prištevam tudi jaz, smrt na grmadi.

Zato se nikar ne obotavljajte, Prezvišeni! Jutri

na vse agodaj vas bom pričakoval v čelovni sobi škofovske palače in bom imel vse potrebne listine že pripravljene v podpis. Visoki koncilij, ki mi je čast, da mu predsedujem, je bil predolgo brez posla. Zdjaj terja svojo pravico!

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Lorenzo, P. S. J.

Branje tega pisma mi je odgnalo brezno, pred katerim sem stal. Ves zamišljen sem kakor mesečnik neutegoma obrnil korake v vrha Misenskega rta proti Bajti nazaj in v vilo Tempe. V mojem častihlepnem in grešnem srcu se je bil hud boj: boril sem se za odločitev.

Tako sem stopil v knjižnico. Rumena marmornata dvorana je bila ob tej uri prazna. Kar vesel sem bil tega; hotel sem v miru premišljavati in storiti svoj sklep. Pred pisalno mizo je stal kurulski sedež, ki sem si ga bil dal narediti po rimskem vzorcu. Spustil sem se nanj in naslonil glavo v dlan. Zunaj je ležalo poslednje zlato zahajajočega solca na bledečem listju plemenitih kostanjev; in nikoli v svojem življenju še nisem bil tako razločno čutil kakor prav v tej uri, da tudi zame nista jesen in noč več daleč. V to zlatovišnjevo širjavo, v brezprimerno, se mi je zdaj spet izgubilo oko, in obzorje, ki sem ga imel pred seboj, je bilo omejeno; v silnih daljah se je zlivalo v večno neskončnost morja.

Ob tej sem premeril čas, ki mi je še ostajal, in čas, ki je ostajal mladeniču Jacintu. Nasmešnil sem se.

Belo mamilo je v obliki jedilne sode oškodovalo celo vrsto osleparjenih Nova velika „kokainska“ afera pred sodiščem

Hladnik

Nickovski

Mauser

Širok

Ljubljana, 20. decembra.

Danes dopoldne se je pričela pred matim kazenskim senatom, v katerem sodelujeta pod predsedstvom s. o. s. Lederhase kot prisodnika gg. s. o. s. Kralj in Javoršek, nova velika razprava proti desetim obtožencem zavoljo širokopoteznih prevzar račun lahkovernih ljudi, ki so se pečali z nakupom kokaina. Današnja razprava je v zadnjih letih že tretja te vrste. Prva je bila l. 1934 proti enajstori obtožencem, druga pa v začetku tega leta. Drzne prevare prodajalcev in prekupčevalcev kokaina je energično vzel v roke državni tožilec dr. Fellahar, ki je imel z njimi nemalo opravka. Težav pa mu niso delali le obtoženci sami temveč tudi oškodovanci. Ti so v strahu, da tudi sami spadajo pod določila kazenskega zakonika zaradi prepovedane prodaje kokaina, rajši molčali o svoji škodi. Se le ko so pri zadnjem procesu, v katerem je prpadla v obtožbi glavna vloga nekaterim današnjim obtožencem, zvedeli, da jim ne preti s te strani nobena nevarnost, so se pričeli oglašati in prijavljati dotlej neznane prevare istih oseb. Tako so se po tem procesu, ki je bil še pravo odkritje predrznih prevzar, nabralo državnemu tožilcu novo obremenilo gradivo proti tistim, ki jim je bila sodba in kaznenje v teku, pa tudi proti nekaterim novim ošcam.

Danes so morali na zatožni klopi že iz januarskega procesa zrani 37-letni italijanski državljani Pavel Širok, ki se je naselil v Ljubljani kot trgovec, nadalje 46-letni trgovski zastopnik Josip Mauser, rojen v Bosanskem Brodu, sedaj pristojen v Semeči, 40-letni trgovski zastopnik Martin Svete in 43-letni lesni manipulant Franc Hladnik, oha iz Ljubljane. Od teh so bili deloma zaradi prevzar in deloma zaradi pomoči pri prevzarh z lažnim kokainom v januarškem procesu obsojeni Širok na 1 leto in pol in Mauser na 1 leto, 2 meseca robeje, Hladnik na 1 leto, Svete pa na 5 mesecev strogega zapora. Slednja dva sta kaznenje že prestala.

K tem štirim obtožencem je državni tožilec dr. Fellahar pridružil še obtožbo proti 38-letnemu trgovskemu pomočniku Emilu Babiču iz Ljubljane, 34-letnemu rudarju Ivanu Kališniku, 36-letnemu posestniku Valentinu Jagodicu iz Podgorji, 40-letnemu mizarškemu mojstru Jožetu Vižinu iz Suhe pri Škofji Loki, 36-letnemu posestniku Francu Zumerju, iz Olševka in 30-letnemu delavcu Matiji Novaku iz Dolenjega Logatca.

Dolga vrsta obtožb

ki jih je zbral državni tožilec, kaže, da so bili glavni in najbolj nevarni početniki prvi štirje obtoženci. Bavili so se s prevarami z lažnim kokainom obrtno in so jim te donosale stalen vir dohodkov. Vrsta oškodovanih žrtev je dolga. Prva žrtev je postal France Kavčič, kateremu je Mauser v družbi z nekim Nickovskim obesil za pristni kokain proti plačilu 8.800 din in četrt kg jedilne sode. V neki gostilni na Viču sta nato Širok in Hladnik lani za ničevredno zmes izmislila od Jerneja Teliča 36.500 din. Širok, Svete in Hladnik so okrog Velike noči lani v neki gostilni, kakor da se ne bi poznali, nastopili eden kot prodajalec, drugi kot posredovalec in tretji kot zainteresirani kupec proti Valentinu Jagodicu. Izvabili so mu 6000 din. Širok in Hladnik sta v gostilni na Ježici obrala delavca Matijo Novaka za 21.000 din, kasneje še ponovno istega za 17.000 din za 80 dko načevredne zmesi, potem sta skušala prodati še v Rožni ulici Edvardu Koleši en četrt kg lažnega kokaina za 7.000 din. Izročila sta mu potem ob neki priliki tudi dve steklenici, na katerih je bila le vrhnja plast pravi kokain, ostalo pa ničevredna zmes, z nalogom, naj prodaja vsako po 15.000 din. Koleša je to zmes tudi poskušal prodati Edvardu Glazarju, a so še pravočasno opazili prevaro. Široku in Hladniku pa se je

še posrečilo prodati Francetu Glazarju nekaj ničevredne zmesi za 5.000 din.

Svete in Mauser sta poskušala marsikaj tudi na svojo pest. Obtožnica navaja, da je Svete s Habičem prodal Hedviki Sketovi kot posredovalki za Antona Kunca zmes krede in sode za 10.000 din. Svete je nadalje poskušal prevarati Vladka Vučnika, ponaredil je policijsko potrdilo in ga opremil s ponarejeno štampiljko uprave policije v Ljubljani, češ da je tajni policist, ki ima preiskati prevaro na škodo Jagodice. S to legitimacijo je grozil soobtožencu Kališniku, da bo vse aretirali. Zahteval je od njega, da mu pove, kdo je pri kupčiji s kokainom sodeloval in kje so se zadrževali. Kališnika je nato odpeljal v Mengeš in Hrastje ter se tam predstavljal kot tajni policist. Drugače je nastopal Mauser. Z interesentom Vučnikom je govoril samo nemški in se predstavljal za avstrijskega trgovca s kokainom, ki ima dobre zveze z avstrijskimi in italijanskimi trgovci s kokainom. Pri nadaljnjih pogajanjih z Vučnikom je dobro služilo ime Golstein. Z njegovo pomočjo je bilo pomagano Široku in Hladniku, da sta olajšala Vučka za 17.000 dinarjev.

Pomagači med seboj

Obtožnica navaja še vrsto grehov ostalih obtožencem. Kališnika: Jagodica, Vižina in Zumerja dolži, da so pradjali ali zastavljali lažni kokain za večje vsote denarja. Pri vseh teh poslih je bil udeležen Kališnik, ki si je izbral za pomagače Vižina. Zumerja ali pa Jagodica. Slednjega pa je poleg tega opeharil še za 4.000 din za steklenico navadne sode. Ko je bil pa pozneje v teku preiskav zaslišan kot priča, ga je lažno obdolžil, da je po Notranjskem ogoljfal več oseb za velikske zneske. Jagodic je bil aretiran, a kmalu izpuščen. Enako je tudi obtožencem Matiji Novaku obtoženo, da je pred obtožencem sodiščem v Ljubljani lažno izpovedal proti Široku. V dodatni obtožnici je obdolžen 26-letni trgovski potnik Josip Nickovski, ki je pristojen v Ljubljani, da je v zvezi s Širokom pomagal opehariti Franceta Kavčiča.

„Podjetje“ Širok-Mauser-Svete-Hladnik

V razlogih navaja obtožnica, da so se Širok, Mauser, Svete in Hladnik združili v tajno družbo, katere namen je bil prodajati ničevredne zmesi za pristni kokain. Za svoje posle in sklepanje kupčij z lahkovernimi kasi so si izbirali zakotne ulice in dvomljive ljubljanske gostilne. Pred kupci so radi prikrivali, da se dobro poznajo, da ne bi vzbudili suma, če so preveč opletali s tajnostjo. Razne vloge trgovcev, posredovalcev, kupcev in interesentov so si porazdeljevali po potrebah, lažna imena o bila tudi pripravna, za inteligentnejše kupce pa je bilo na štiti ime „Goldstein“. S svojimi žrtvami so ravnali na zadnje že kar objestno. Pod pretezo, da se bo dalo bogato zaslužiti, sta Hladnik in Širok izvabila Teliča v Ljubljano, kjer sta mu odložila nekaj lažnega kokaina za 36.500 din. Po sklenjenju kupčiji, ko se je denar že grel na varnem, sta mu precej nerahlo zagrožila, da ne bo niti mesec dni več živel, če ne bo molčal. Telič sicer še danes živi, toda ko je romal po sklenjeni kupčiji po Kolodvorski ulici, so ga nenadno od zadaj napadli neki neznanci in mu odvzeli pravkar kupljeni kokain. Josip Cirgolet ve povedati, kako mu je Širok pravil, da so njegovi pajdasi opeharili Teliča, z delom prigoljufanega denarja pa se je Širok odpeljal vselejčit v Zagreb, Karlovec in Maribor. Albin Čeperinovi je pravil Bizjak, da ga je Širok vabil, naj pristopi k njegovemu „družbi“, in mu pravil, kako je nekoga opeharil za visok znesek. Opeharjenji da se je jokal, češ, da je gmotno uničen in da se bo ustrelil. Pa so ga zavrnili, naj le tako napravi, da mu bodo še revolver kupili. Delovnanje četvorice Širok, Mauser, Svete in Hlad-

Obtoženci pri razpravi in na tujem

Razprava je preračunana na dva polna dneva. Danes bo sodišče zaslišalo samo obtožence, priče pa so vabljeni za torek. Za razpravo vlada sicer precejšnje zanimanje, posebno tistih ljudi ki so bili pritegnjeni že k januarškemu procesu. Dvorana pa je slabo zasedena, ker je sodišče poskrbelo za red in odganjajo stražniki vse sumljive osebe.

Dasi sta glavna in dodatna obtožnica predvideli 11 obtožencem, jih sedi na zatožni klopi le osem. V prvi Širok, Mauser, Nickovski in Hladnik. V drugi Zumer, Kališnik, Vižin in Novak. Troje obtožencem je izostalo od razprave. Svete, ki je komaj odslužil kazni, ki mu jo je sodišče napravilo januarja, jo je medtem mahnil v Darmstadt, pa so ga tam aretirali skupno z nekim Zamido zaradi tihotapstva in je zdaj zaprt v Berlinu. Jagodic se je izselil v Kanado in je medtem postal tuj državljani, obtoženec Babič pa je neznanega bivališča in je za njim izdana tirilica. Na mizi pred sodniki so stekleničice in zavrtki, polni navadne zmesi.

Široku je „izpod časti“

Zasliševanje prvih štirih obtožencem je izpolnilo celo dopoldne.

Prvi je bil zaslišan Širok, ki je nekatere točke obtožbe priznal, s to razliko, da jih je postavil v dokaj nedolžnejšo luč, kakor jih je predstavljala obtožnica. Nekatere točke pa je odločno zavračal kot bile izmišljotine. Tako absolutno ni bil zvraven pri drugi kupčiji z Novakom in je „vsaka beseda izmišljena od začetka do konca“. O veliki steklenici, ki mu jo je predsednik predložil in jo je Novak pridobil za 17.000 din, pa ni v njej ne duha ne sluha o pristnem kokainu, mu ni nič znano. Glede Koleše, ki je kupoval za Glazarja (predsednik je pojasnil, da je Glazar zaradi nekih tihotapskih afer izginil čez italijansko mejo in sploh ni mogel biti niti v preiskavi zaslišan), se je Širok zagovarjal, da je hotel Koleša opehariti tako njega kakor Glazarja, kokain pa da je bil „brezpogojno pristen in ga je Koleša sam kot velik strokovnjak preizkusil“. Ko je predsednik pojasnil Široku Kolešino trditve, da mu je iz žepa izmaknil denar, je Širok ogorčeno odgovoril: »Ni res! Kako more Koleša kaj takega misliti o meni. To bi bilo izpod moje časti! Koleša bi svoje grehe rad zvalil na tuja ramena. Na zahtevo predsednika in državnega tožilca, naj izda, odkod so dobivali pristni kokain in dokaže, da so res tudi pristnega prodajali, je Širok dejal, da tega ne more storiti, da bi še drugih ne spravjal v stiski. Izjavil pa je, da so prodajali poleg lažnega res tudi pristni kokain, »ker bi sicer tudi lažnega ne mogli spraviti v promet, da pa je bil on v teh stvareh laike«.

Mauser:

„Bil sem le posredovalec“

Po kratkem odmoru je predsednik prešel na zasliševanje Mauserja. Pravi, da se je neki Pahor zanimal za kokain. Na Hladnika se ni hotel obrniti, ker se si bili v jezici zaradi San-grada, na katerem so odnesli privatno plačilo, kakor je pokazal januarski proces. »Slučajno« pa ga je na cesti nagovoril dotlej neznanzi mu Nickovski, ki mu je govoril, da ima dobre zveze preko avstrijske meje in da mu lahko prekrbi kokain. Najde pa da ga lahko kjerkoli v kavarni ali pa na cesti, kjer se vedno nahaja. Ko je prišlo potem do sklenitve kupčije s Kavčičem, je ta »na vse pretege paket obračal in odpiral in je bil z blagom zadovoljen.« Sam se pa za vsebino ni zanimal, »ker kokain sploh ni poznal.« Bil je le posredovalec za nagrado 300 din. Predsednik: »V preiskavi ste vse zanimali in rekli, da nimata več kaj povedati.« »Vprašali so me, ker pa nisem vedel, kaj še hočejo od mene, sem tako odgovoril. Pravi, da z Vučnikom in Širokom ni bil v zvezi. S pristnim kokainom sam ni trgovel, v prevarah pa se je le toliko udeleževal, v kolikor je bil obsojen v januarski razpravi in kolikor ga danes dolži obtožnica.

„Umetniška pojava“

se izgovarja na slučajnosti

Najbolj živahno je bilo zasliševanje tretjega obtoženca Nickovskega. Preklical je prvotni zagovor, s katerim je dolžil Široka, da ga je on najel za posredovanje pri Kavčiču, in je tudi preklical izjavo, da mu je paket lažnega kokaina izročil Širok. Predsednik, ki je zaradi tega moral ugotoviti, da bo treba obtožence na vsak način absolutno ločiti, ker je očitno, da se dogovarjajo o zagovoru, mu je velikodušno do-

volil, »naj le kar naprej pripoveduje svojo novo pripovedko«. Pred policijo, ki ga je zajela v Zagrebu, pa se pred preiskovalnim sodnikom in pri soočenju s Širokom je trdil, da mu je paket izročil Širok. Danes pa je pravil, da je nekje v Mariboru, kamor se je vozil prodajati antične slike, spoznal nekega človeka, ki »je velik, črn in okrogel« in se peča s kokainom. V Ljubljani je potem srečal Široka, ki ga pozna tudi od neke kupčije z antičnimi slikami. Mauserja pa je na videz poznal, ker se je s prvim družil. Zato ga je nagovoril, ne da bi se mu predstavil in mu zaupal, da ve za nekoga, ki ima kokain. Računal je na msten zaslužek in se je zato, ker se je Mauser zanimal za kokain, odpeljal v Maribor in nagovoril tistega znanca, da je prišel v Ljubljano. Slučajno je potem srečal Mauserja, slučajno se je Mariborčan res znešel ob pravem trenutku v Ljubljani, ko se je spet slučajno pojavil kupec Kavčič, ki je bil z blagom zadovoljen. Mariborčan pa je bil tudi zadovoljen s prodajo, čeprav je šlo blago za dosti nižji znesek, kakor je zabil Nickovskemu, da ga mora spečati, češ da bo pri drugi kupčiji toliko več zaslužil. Zakaj pa je prej dolžil Široka in prej ni nič vedel za Mariborčana? Vedei je, da ga dolže prevare z lažnim kokainom, prepričan pa je bil, da je bil kokain le pristen, pa se mu je zato zdelo, da je vseeno, koga obdolži. Predsednik: »Bolišega odgovora ne veste? Težko boste koga našli, ki bi vam to verjel gotovo lažne, danes ali pa ste prej!« Državni tožilec: »Sedaj je bil Širok vaš prijatelj, še obiskovat ste ga hodili v jetnišnico, pa dolge lase in brado ste si pustili rasti. Kakor kakšen umetnik ste hodili okrog. Mu smo vas pa s tirilico iskali! Na obiskih ste se dogovarjali! Nickovski je na to odgovoril, da je res obiskal Široka, da pa sta se samo pozdravila.

Hladnik: Med tihotapci...

Obtožencu Hladniku je predsednik takoj svetloval: če se misli izvijati, mora to napraviti manj naivno kakor Nickovski. Nato je Hladnik, ki je govoril mirno in trezno, pojasnil, da mu je neki tržaški trgovec De Verdi dal 50.000 din, češ naj mu poskrbi kokain. Obrnil se je na Teliča, ki mu ga je obljubil. Kmalu pa je spoznal, da ga Telič vodi za nos in da gre le za »luftgeseft«, pa je Verdiju vrnil denar. Predsednik: »Čudno, da vam je tako zaupal brez blagale Hladnik: »O, pa še več! Med tihotapci je pač taka. Zaupa se denar in zaupa se blago«. Kako, da se ni za kokain obrnil na Široka, ki ga pozna že dvajset let? In je dovolj čudno, da je prav Širok dobavil Teliču tisti kokain? To je Hladnik zvedel šele od nekega tihotapca, ki mu pa ni povedal, da je bil lažen. Predsednik mu je nato predložil, da Telič trdi nasprotno, kakor da je v resnici Hladnik prišel k Teliču na dom in ga potem pod pretezo, da bo dobro zaslužil, izvabil v Ljubljano, kjer se je olajšal za 36.500 din pri Široku. Hladnik: »Kar Telič govori glede mene, je od začetka do kraja izmišljeno. Zahtevam, da se ga zapriseže in mu bom potem dokazal krivo prisego!«

Ob 14.20 je predsednik prekinil razpravo, ki se je nadaljevala ob 16.30 z zasliševanjem ostalih obtožencem.

Na popoldanski razpravi

je predsednik senata najprej še zaključil zasliševanje zadnjega obtoženca iz prve skupine — Hladnika, potem pa je prešel na drugo skupino. Ker zasliševanje Kališnika, prvega obtoženca iz te skupine ob 19.30 uri še ni bilo končano, se je razprava zaradi preostalega zaslišanja zadnjih treh obtožencem zavlekla pozno v noč.

Iz Ptuja

— Krstina predstava v mestnem gledališču. Drevi priredi Dramatično društvo kretno predstavo izvirne drame iz sodobnega življenja. Svaigerjeve domotičke, v režiji g. Jožeta Borka in ob sodelovanju najboljših igralcev našega ansambla. To je letos že drugi primer, da priredi naša igralska družina prvo predstavo slovenske igre, za kar ji gre vsa pozornost kulturne javnosti.

— Zvočni kino Ptuj predvaja v sredo 22. in četrtek 23. t. m., obakrat ob 20. film »Anatoli« in Alfa kulturni film kot dodatek.

Službena vremenska poročila

po stanju z dne 20. t. m.

Rateče-Planica, 870 m: —7, pooblačeno, mirno, pršič, 105 cm.
Kranjska gora, 810 m: —8, barometer se dviga, pooblačeno, mirno, pršič, 90 cm.
Vrhič, Erjavčeva koča, 1501 m: pršič, 160.
Bohinjska Bistrica, 510 m: —5, mirno, pršiča 50 cm.
Kurešček, 725 m: —3, mirno, pršič, 50 cm.
Polzevo, 720 m: —3, mirno, pooblačeno, pršič, 25 cm.
Hotel Pokljuka: —8, jasno, 20 pršica na 110 podlagi.

S P O R T

Ligaši v Kranju

SK Ljubljana : SK Kranj
3 : 1 (1 : 0)

To nedeljo sta odigrala v Kranju prijateljsko tekmo skoraj kompletno ligazsko moštvo SK Ljubljane in joesenski podsavezni prvak ljubljanskega okrožja, SK Kranj.

Proti pričakovanju je Kranj zaigral zelo lepo in poštenovalno ter je vseskozi držal odprto igro. Po samem poteku igre rezultat ne ustreza in se mora Ljubljana zahvaliti vratarju Pogrebniku, ki je držal vse močnejši v nemogoče stvari, med drugim tudi Unterterterjevo enajstko. Ljubljana je takoj v 1. minuti zabila gol, nato je Kranj pričel pritiskati na izenačenje, toda rezultat se do polčasa ni izpremenil. V drugem polčasu je levo krilo Kranja, Baum z glavo poslalo v mrežo in izenačilo. Ljubljana je sedaj pričela igrati bolj oprezno in je dosegla še dva zgodnja, katerih zadnji je bil dosežen iz offside pozicije, kar pa je sodnik prezel.

Pri Ljubljani so se najbolj izkazali Pogrebnik, Slapar, Vovk in Pepek, dočim so bili ostali povprečni. Pri Kranju pa so bili najboljši Unterterter, Baum, Riesz in Magister v голу. Po poteku igre bi najbolj ustrežal neodločen rezultat. Ljubljana ni izpolnila tega, kar bi lahko od nje pričakovali. V polju so jim bili Kranjanci enakovredni nasprotnik, samo pred golom so bili premočno odločni. Ker je Kranj nastopil s štirimi juniorji, katerim manjka še prave rutine, lahko rečemo, da bo Kranj igral v finalnih podsaveznih tekмах vidnejšo vlogo, ker bo tedaj že imel doseganje vrzeli v moštvi izpopolnjene z novimi močmi. Tekmo je sodil g. Zgur objektivno, čeprav ima na vesti nekaj porokov.

V neku vrstah

Enajstotica SK Ljubljane se je za božične praznike dogovorila za kratek izlet onstran meje, v solčno Gorico. Naši ligazi bodo v nedeljo 26. t. m. torej na drugi dan praznikov, igrali prijateljsko tekmo z gorškim moštvom »Pro Gorizia«. Ta klub ne spada sicer v prvo nogometno ligo v Italiji, je pa klub temu v svoji skupini eden najmočnejših v Juljski Benečiji.

Zadnja številka službenega glasila JNS »Sportiste« objavlja vso kopico sklepov z zadnjega občnega zbora naše vrhovne nogometne instance, ki smo jih deloma na dan občnega zbora, deloma pa v izveščkih poizne na tem mestu že objavili. Naknadno je treba zabeležiti še, da sta bili na zadnji seji upravnega odbora v obravnavi tudi prošnji dveh ljubljanskih sodnikov za popolno reaktivacijo, in sicer gg. Viljama Pundnerja in Emila Eriha, ki pa sta bili ob izročenju sveznamu sodniškemu odboru, da bo podal svoje mnenje. Na omenjeni seji se je govorilo tudi o razdelitvi poplota v višini 30.000 din, ki jih je občni zbor vrtiral na razne prošnje klubov. Notranjemu tajniku je bilo naročeno, naj te prošnje prouči in stavi svoje predloge. Upajamo, da bodo klubi ljubljanskega podsaveza s predlaganimi zneski zadovoljni, čeprav poplote seveda ne bodo take, kakor bi jih potrebovali. Na prošnjo olimpijskega odbora je bil za olimpijski dan določen termin 19. jun. ja 1938.

Beogradska »Politika« objavlja na vidnem mestu dopis iz Ljubljane, v katerem slovenski lahkatletski klubi zahtevajo čimprejno sklicanje redne skupščine JLAS. V zvezi s to zahtevo so lahkatletski klubi Slovenije zadeli tudi ob vprašanje reorganizacije našega olimpijskega odbora in svezave spornih svezavov v Zagrebu, v katerih slovenski klubi niso zastopani. Po njihovem mnenju bi morali ti naši sportniki dobiti vpogled v delovanje teh dveh spornih instanc, razen tega pa dobiti tudi možnost sodelovanja v njih, ker sicer ne more biti govora o koristnem in pravičnem delu. Če sa razmere tukaj ne bodo spremenile, bo desolantno stanje v našem sportu oslalo še dolgo nespremenjeno. Slovenski lahkatletski klubi bodo doledno vztrajali v teh svojih upravičenih zahtevah.

Od 10. do 30. januarja 1938 priredi ministstvo za telesno vzgojo dva smučarska tečaja, in sicer tečaj za amaterske učitelje na Crepoljskem pri Sarajevu in tečaj za amaterske na Pokljuki. Tečaja bosta izvedena na stroške ministristva za telesno vzgojo. Prijave je treba poslati preko pristojnih organizacij do 3. januarja.

SK Ljubljana. Zaradi božičnega gostovanja v tujini danes ob 14.30 obvezen trening ligazske skupine. Bertonec I. Sigmund.

SK Reka. Drevi ob 20 v Konzumu seja uravnega odbora: važno zaradi občnega zbora in maskerade. Vsi gg. odborniki točno in sigurno!

Iz Kranja

r — Ne pozabite na zabavni Silvestrov večer Narodne čitalnice v Kranju v prostorih Narodnega doma.

r — Za Futnik-ove božične izlete v Trst (Din 145) in za Gorico (Din 165) se pripravite še do danes zvečer v vsem otvorjeni biljetarni Putnik v Kranju, tel. 34.

